БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

13 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 99 (3327).

22 май ЯКШАНБА 1966 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

ЧУҚУР МИННАТДОРЧИЛИК

Бундан илгари матбуотда эълон қилинганидек, яқинда Тошкентда зилзила бўлганлиги муносабати билан турли чет мамлакатларнинг давлат ва партия арбобларидан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советига телеграммалар олинди. Бу телеграммаларда совет халқига чуқур ҳамдардлик ҳамда зилзиладан зарар кўрган оилаларга самимий таъзия изҳор этилади.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети барча давлат ва партия арбобларига ҳамда жамоат ташкилотларига, чет мамлакатларнинг барча гражданларига табиий офат—Тошкентдаги зилзила муносабати билан самимий ҳамдардлик билдирганликлари учун Совет халқи ва биринчи навбатда Тошкентнинг барча аҳолиси номидан чуқур миннатдорчилик изҳор қиладилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ТОШКЕНТГА ЁРДАМ

ВЦСПС ПРЕЗИДИУМИНИНГ ҚАРОРИ

Зилзиладан шикастланган Тошкент шаҳрининг аҳолисига бир йўла ёрдам учун ВЦСПСнинг касаба союз бюджети маблағларидан 500 минг сўм беришга қарор қилинди.

ВЦСПС президиуми шундай қарор қабул қилди. Бу йил Тошкент касаба союз ташкилотлари учун санаторийларга қўшимча 700 йўлланма, дам олиш уйларига яна 200 йўлланма ва 500 та қўшимча туристлик йўлланмалари берилади,

Ўзбекистон пойтахтининг касаба союз ташкилотларига зилзиладан зарар кўрган кишиларни давлат социал страхованиеси маблағлари ҳисобидан санаторийлар, дам олиш уйлари ва туристик базаларига бориш учун текин йўлланмалар билан таъминлаш ҳуқуқи берилди.

Ўзбекистон касаба союзлари республика Советига давлат социал страхование бюджетидан қўшимча 1.500 минг сўм маблағ ажратилди. Шу пулнинг ярмиси болаларни пионер лагерларида дам олдиришга сарфланади. Пионер лагерларига илгари мўлжаллаб қўйилганига қараганда бир неча минг бола кўпроқ юборилади. Қолган маблағлар пионер лагерларини ремонт қилиш ва ускуналаш, санаторийлар ва дам олиш уйларига йўлланмалар сотиб олиш, санаторийларга бориш харажатини тўлаш, даволанувчиларни овқат билан таъминлаш учун сарфланиши керак.

Бундан ташқари, республика касаба союзлари Совети шаҳар ташқарисидаги пионер лагерларига қўшимча ускуналар ҳамда шаҳардаги пионер лагерларига маданий ва спорт асбоблари сотиб олиш учун ВЦСПСнинг касаба союз бюджети маблағларидан 150 минг сўмга яқин пул олади.

Ўзларига қарашли пионер лагерларига Тошкент болаларини қабул қилиб олишга қарор қилган Украина, Белоруссия, Туркманистон, Тожикистон, Қирғизистон республикаларининг, Горький, Қалмоқ, Куйбишев, Ростов, Свердловск, Татаристон, Челябинск область касаба союзлари Советлари ташаббусини ВЦСПС президиуми маъқуллади.

Қарорда Ўзбекистон касаба союз ташкилотларига ёрдам учун кўриладиган бошқа чоралар ҳам белгилаб берилди. Жумладан, бинокорлик материаллари, стандарт уйлар, ускуналар, маданий асбоблар ва мебеллар юбориш тадбирлари белгиланди.

(ТАСС мухбири).

Москва шаҳри.

ВЛКСМ XV СЪЕЗДИ

МОСКВА, 21 май. (ТАСС). Кремлнинг Съездлар саройида Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг XV съезди ўз ишини давом эттирди.

Бугунги эрталабки мажлис ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари **С. Павлов** раислигида очилди, У, ВЛКСМ Марказий Комитетининг пленуми бўлиб ўтганлигини, пленумда ВЛКСМ Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва Марказий Комитет бюроси аъзолигига кандидатлар, шунингдек ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретариати сайланганлигини маълум қилди.

Комсомол Марказий Комитетининг биринчи секретари қилиб **С. Павлов** сайланди, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретарлари қилиб **А. Везиров, М. Журавлева, В. Дувакин, А. Камшалов, Т. Куценко, Б. Пастухов, Ю. Торсуев, А. Чеснавичус** сайланганлар.

Дания, Колумбия, Австрия, Австралия, Бразилия, Бельгия, Ливан, Мексика, Жанубий Африка Республикаси ёшларининг вакиллари съездга табрик сўзлари билан мурожаат қиладилар.

Раислик қилувчи Жазоир, Перу, Гватемала, Норвегия, Эквадор, Португалия Гвинеяси, Мозамбик, Голландия, Швейцария, Коста-Рика, Гондурас, Сурия, Ироқ, Марокаш, Исландия, Шимолий Ирландия, Швеция, Порто-Рико, Лаос, Канада, Басутоленд қардош ёшлар ташкилотларидан, Италия, Бельгия, Мексика, Япония, Чили социалистик ёшлар ташкилотларидан съезд адресига табрикномалар келганлигини хабар қилди.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони космонавт — учувчи **Ю. Гагарин** минбарга чиқади. Бу залда, деди у, бизнинг космик фазони ўрганиш ва тадқиқ қилишда эришган муваффақиятларимиз тўғрисидаги хабарлар кўп марталаб янграган эди. Ёшлар, комсомоллар бизнинг мамлакатимизда Коинотни ўрганиш жуда тез, космик суръатлар билан бориши учун ўзларининг бутун кучларини, ўз қалбларининг бутун ҳароратини сарфлайдилар.

Танаффусдан сўнг съезд мажлиси яна давом этади. Делегатлар ва меҳмонлар **А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, Б. Н. Пономарев** ўртоқларни гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига ёзилган мактуб ғоят баланд руҳ билан қабул қилинади.

Съезд АҚШнинг Вьетнамдаги агрессияси муносабати билан барча мамлакатларнинг прогрессив ёшларига мурожаатни ҳам қабул қилади.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари С. Павловнинг қисқа нутқидан сўнг Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг XV съезди ёпиқ деб эълон қилинади.

ВЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

21 майда ВЛКСМ Марказий Комитетининг пленуми бўлди. Пленум ташкилий масалаларни муҳокама қилди.

Пленум С. Павловни ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари қилиб сайлади.

А. Х. Везиров, В. Т. Дувакин, М. И. Журавлева, А. И. Камшалов, Т. А. Куценко, Б. Н. Пастухов, Ю. В. Торсуев, А. Ю. Чеснавичус ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретарлари қилиб сайланди.

Ю. П. Белов, А. Х. Везиров, Ю. Н. Верченко, В. Т. Дувакин, Ю. Н. Ельченко, М. И. Журавлева, А. И. Камшалов, Т. А. Куценко, Ю. Д. Машин, Р. В. Николаев, С. П. Павлов, Б. Д. Панкин, Б. Н. Пастухов, Ю. В. Торсуев, В. П. Трушин, А. Ю. Чеснавичус, В. Г. Яровой ВЛКСМ Марказий Комитети бюросининг аъзолари қилиб сайланди.

Л. Л. Барткевич, В. Н. Ганичев, У. Жанибеков, Г. П. Елисеев, Г. Н. Жабицкий, О. В. Зинченко, О. Е. Черкезия ВЛКСМ Марказий комитети бюроси аъзолигига кандидатлар қилиб сайланди.

* * *

ВЛКСМ Марказий Ревизия комиссиясининг мажлиси бўлди. В. Т. Иванов бу комиссиянинг раиси қилиб сайланди.

ҲАМИША ХАЛҚ БИЛАН, ЖОНАЖОН ПАРТИЯ БИЛАН

ЎЗБЕКИСТОН ИЖОДИЙ СОЮЗЛАРИНИНГ ҚЎШМА ПЛЕНУМИДАН

КПСС XXIII съезди келажакка йўл очиб берди. Ана шу йўлга тушиб олаётган Ўзбекистон адабиёти ва санъати ходимлари асосий эътиборни республика маданиятини янада юксалтиришга қаратмоқдалар.

Ўзбекистон ёзувчилари, композиторлари, рассомлари, кинематографчилари, архитекторлари, журналистлари, артистлари ўзларининг яқин йиллардаги вазифаларини муҳокама қилмоқ учун 20 майда ўз ижодий союзларининг қўшма пленумига тўпланишди.

«КПСС XXIII съезди қарорлари асосида Ўзбекистон адабиёти ва санъати ходимларининг вазифалари» ҳақида республика Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси, партия съездининг делегати **Комил Яшин** доклад қилди.

— Сиз билан бизнинг вазифамиз, — дейди докладчи, — совет ҳаётининг оқимлари ҳақида, жамиятимизнинг янги беш йиллик планни, КПСС Программасини амалга оширишдаги реал ғалабалари тўғрисида кенг тасаввур берадиган, одамни одамийликка ўргатадиган асарлар яратишдир. Биз адабиётимиз билан санъатимизни янада ривожлантиришни пухта ўйлаб кўришимиз лозим.

Октябрь 50 йиллигига ҳамда В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига атаб янги асарлар яратиш тўғрисидаги ғоявий-тематик планни бажарсак, бу билан олға қараб катта қадам қўйган бўламиз. Коммунизм қурувчилари ҳақида бир талай катта полотнолар яратиш ўйлаб қўйилган, замондошларимиз ҳақида ҳикоялар, революция, гражданлар уруши ва Улуғ Ватан уруши қаҳрамонлари тўғрисида очерклар яратилади. Ойбек, Назир Сафаров, Абдулла Қаҳҳор, Шароф Рашидов, Ҳамид Ғулом, Саид Аҳмад, Сергей Бородин, Михаил Шевердин, Александр Удалов, Борис Пармузин, шоирлардан Ғафур Ғулом, Собир Абдулла, Зулфия, Миртемир, Мирмуҳсин, А. Иванов, В. Костиря, Рауф Галимов, Ҳабибий, Саида Зуннунова, ўнлаб бошқа ўртоқлар ана шу темаларда асар ёзмоқдалар.

Драматурглардан Уйғун, Сарвар Азимов, Мақсуд Шайхзода, Иззат Султон, Зиннат Фатхуллин, Шукрулло ва бошқалар янги пьесалар яратмоқдалар.

Ҳозир бутун мамлакат Тошкентдаги зилзила оқибатларини тугатиш чораларини кўрмоқда. Бу ёрдам, бу ҳамдардлик, партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлиги ёзувчи ва журналистларни ўз мақолалари ва очеркларида шаҳар гражданларининг қаҳрамонона руҳини, уларнинг уюшқоқлиги ва интизомини қўллаб-қувватлашга даъват этмоқда.

Республика рассомлари буюк тарихий саналарга ҳозирланар эканлар, ўзларининг тематик планларини пухта тузиб олдилар.

Халқ декоратив ва амалий санъати усталари олдида катта вазифалар турибди. Санъатнинг мана шу соҳасида ижод қилаётган усталар қадим замонлардан бери халқ бунёдга келтирган ҳамма гўзал нарсаларни авайлаб сақлаб қолиш билан бирга, янги қурилишга актив бош қўшмоқлари, ўз санъатлари билан жамоат иншоотларини, иморатларни безамоқлари керак.

Ўзбекистон композиторлари билан музикашунослари ҳам улуғ саналарга ўз туҳфаларини тайёрламоқдалар. Ҳ. Раҳимовнинг «Зафар». И. Ҳамроевнинг «Ҳамон кутаман», А. Берлиннинг «Тўй кунида» опералари, И. Акбаровнинг «Нигор», С. Юдаковнинг «Насриддиннинг саргузаштлари», М. Ашрафийнинг «Муҳаббат қурбонлари», А. Козловскийнинг «Нурхон» балетлари шулар жумласидандир. Йирик вокаль симфоник жанрда М. Бурҳоновнинг «Ўзбекистон» кантатаси ва «Ленин ҳақида» хор сюитаси, А. Муҳамедовнинг солистлар, хор ва симфоник оркестр учун «Ленин ҳақида» поэмаси ва шу сингари бошқа кўп асарлар яратилади.

Киностудияларнинг планларида Октябрь революциясининг Ўрта Осиёдаги ғалабаси тўғрисида, халқимизнинг Совет ҳокимияти учун олиб борган кураши ҳақида асарлар яратиш кўзда тутилган.

Республика архитекторлари олдида ғоят катта вазифалар турибди. Тошкентда жуда кенг миқёсда қурилиш ишлари бошланиб, жадал суръатлар билан олиб борилади. Архитекторлар билан рассомларнинг ижодий ҳамкорлиги ҳозир ҳар қачонгидан жуда муҳим аҳамият касб этмоқда. Бизнинг талантли кадрларимиз бор. Уларнинг барча ижодий кучларини энг қизиқарли, янги ва қимматли ғояларни ўйлаб топиш ва рўёбга чиқаришга сафарбар этиш зарур. Кенг кўламда ижодий мусобақалар, очиқ конкурсларни мунтазам ташкил этиш бунинг асосий воситаларидан бўлмоғи керак. Мана шундай мусобақа ва конкурслар ҳамиша янги талантларни юзага чиқаришга ёрдам беради.

Санъат ва адабиётнинг жуда кўп арбоблари В. И. Ленин образига мурожаат қилмоқдалар. Соддалиги ва жозибадорлиги билан вафотидан кейин ҳам миллион-миллион одамларнинг дилларини мудом ўзига мафтун этаётган бу улуғ инсоннинг образини яратиш устида ишлаш шундай мароқли вазифаки, санъат аҳли учун бундан ҳам мароқлироқ иш бўлиши мумкин эмас. Ленининг ажойиб камтаринлигига, теран ақл-заковатига, ахлоқий поклигига ва табиатининг мукаммаллигига ҳаммамиз қойил қоламиз. Ленининнинг худди мана шу фазилатлари ҳар бир совет кишиси учун мўътабардир. Унинг шу фазилатларини акс эттириш ҳар биримизга ҳаётдан сабоқ олишда шахсий намуна бўла олади.

Ёшларни камол топтиришдан иборат жонли, реал, айни бир маҳалда мураккаб ва оғир жараён замонавий темалар орасида энг муҳимларидан биридир.

Улуғ Ватан уруши темаси адабиётимиз ва санъатимизда муҳим умумхалқ темаларидан бири бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Фашизм устидан қозонган ғалабамиз ҳақидаги романлар, пьесалар, достонлар, киносценарийлар, рассомлик асарлари, аввало ер юзида ҳаётни барқарор этиш йўлида, коммунизм йўлида совет кишилари кўрсатган оммавий қаҳрамонлик ҳақидаги, партиямизнинг қудратли кучи тўғрисидаги, халқнинг жўшқин революцион руҳи унинг ватанпарварлиги ва интернационализм идеяларига содиқлиги ҳақидаги асарлар бўлмоғи керак.

Совет халқининг фашизм устидан қозонган ғалабаси — бизнинг энг буюк меросимиздир. Ҳалок бўлган қаҳрамонларнинг табаррук хотираси бизга ҳам, бизнинг болаларимиз ва невара-чевараларимизга ҳам энг қимматли қурбон эвазига — йигирма миллион ватандошимизнинг ҳаёти эвазига қўлга киритилган мана шу меросни кўз қорачиғидек асраш

(Охири 2-бетда).

САЙЛОВЧИЛАРНИНГ К. Т. МАЗУРОВ БИЛАН УЧРАШУВИ

Минск, 20 май (ТАСС). Минск шаҳар биринчи сайлов округи бўйича СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров билан учрашувга бугун завод ва фабрикалар, муассасалар ва олий ўқув юртлари вакиллари тўпландилар.

Президиумда К. Т. Мазуров, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Белоруссия КП Марказий Комитетининг биринчи секретари П. М. Машеров, БССР Министрлар Советининг раиси Т. Я. Киселев, БССР Олий Совети Президиумининг раиси В. И. Козлов ва бошқалар ўтирибдилар.

Ишончли вакил — 15-«Спецстрой» қурилиш трестининг бош инженери В. Я. Яровга сўз берилади. У К. Т. Мазуровнинг ҳаёт йўли ва фаолияти ҳақида гапириб, Минск шаҳар биринчи сайлов округининг барча сайловчиларини коммунистлар ва партиясизлар бузилмас блокининг номзодлари учун овоз беришга чақиради.

БССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари И. П. Шамякин сўзга чиқади. У К. Т. Мазуровни Белоруссияда кўп йиллар ишлаган ва бутун кучини, билими ва тажрибасини қадрдон республиканинг тараққиётига бағишлаган таниқли партия ва давлат арбоби сифатида характерлайди. Мана шунинг учун, дейди у, мен ишонаманки, округнинг барча сайловчилари ўртоқ Мазуров учун овоз берадилар.

Йиғилишда, шунингдек, паровоз депоси машинисти А. И. Ермолкевич, Белоруссия Давлат университетининг профессори М. А. Жидович ва бошқалар сўзга чиқдилар.

Тўпланганлар томонидан самимий кутиб олинган К.Т. Мазуров йиғилишда нутқ сўзлади.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ МИЛЛАТЛАР СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ ЎЗБЕКИСТОН ССР САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи республика комиссиясининг мажлиси бўлди. Комиссия раиси М. А. Зоидов депутатликка кўрсатилган номзодларни рўйхатга олиш якунлари тўғрисида ахборот берди.

Депутатликка номзодларни рўйхатга олиш ҳамма жойда СССР конституцияси ва сайлов тўғрисидаги Низом талабларига қатъий мувофиқ тарзда ўтказилди.

Рўйхатга олинган номзодлар ўртасида хотин-қизлар 28,2 процентни, КПСС аъзолари ва аъзоликка кандидатлар 76,9 процентни, кандидатларнинг умумий сонидан ишчилар 26,9 процентни, колхозчилар 21,8 процентни ташкил этади.

Республика комиссияси Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи Шаҳрисабз ва Янгиер сайлов округлари округ комиссиялари раҳбарларининг ахборотларини тинглади.

Республика пойтахтида сайловга ташкилий-техникавий тайёргарлик кўриш айниқса мураккабдир. Табиий офат сабабли Тошкентнинг кўпгина аҳолиси турган жойини ўзгартирди, шаҳарга кўплаб бинокорлар отрядлари келмоқда. Бу отрядлар сайловчиларнинг сонини узлуксиз кўпайтирмоқда. Бундай шароитда участка комиссиялари ишда ғоят эпчиллик ва оперативлик кўрсатишлари лозим. СССР Олий Совети Президиуми истисно тариқасида Тошкентда бир эмас, балки участка сайлов комиссиясининг икки аъзосини иш ҳақи сақлангани ҳолда асосий ишидан озод қилишга рухсат этганлиги ана шу вазифани ҳал қилишга ёрдам беради.

Республикадаги ҳамма округларда сайлов бюллетенларини тайёрлаш ишлари бошланганлиги маълумот учун қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

ҒАЛЛАКОРЛАР ТАШАББУСИ

Тошкент область, Юқори Чирчиқ районидаги «Гулистон» колхозининг бошоқли дон экинлари ўрим-йиғими ва давлатга дон сотишнинг уюшқоқлик билан ўтказилишини таъминлаш юзасидан иш плани

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Тошкент область, Юқори Чирчиқ районидаги «Гулистон» колхозининг бошоқли дон экинлари ўрим-йиғимини уюшқоқлик билан ўтказиш ва давлатга дон сотиш юзасидан тузган иш планини маъқуллади.

Область ва район партия комитетларига «Гулистон» колхозининг ташаббусини барча ғаллачилик хўжаликларида муҳокама қилиш, бошоқли дон экинлари ўрим-йиғимини қисқа муддатларда, донни нобуд қилмасдан ўтказиш ва давлатга дон топширишни тез туғаллаш имконини берадиган конкрет тадбирлар ишлаб чиқиш вазифаси юкланди.

Республика ва область газеталари редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитетига ғаллакорлар ўртасида социалистик мусобақанинг боришини кенг ёритиш вазифаси юкланди.

Тошкент область, Юқори Чирчиқ районидаги «Гулистон» колхозининг аъзолари КПСС XXIII съезди қарорларини турмушга татбиқ қила бориб ва СССР Олий Советига бўлажак сайловлар кунини муносиб кутиб олиш учун кураша бориб, лалмикор ерларда бошоқли дон экинларидан мўл ҳосил етиштирдилар ва ҳосилни қисқа муддатларда — 15-20 иш кунида сира нобуд қилмай ўриб-йиғиб олишга қарор қилдилар.

4330 гектар ердаги дон экинларидан 5 минг тоннадан кўпроқ, яъни ҳар гектар ердан пландаги 10,4 ўрнига 12 центнердан дон олиниши мўлжалланмоқда. Биз давлатга пландан ошиқча 5 минг центнер дон сотиш, хўжалигимизнинг уруғлик ва емлик фондини тўла таъминлаш, шунингдек колхозчиларнинг меҳнат кунларига тақсимлаш учун етарли миқдорда дон ажратиш мумкинлигини ҳисоблаб чиқдик.

Ҳосилни қисқа муддатларда ўриб-йиғиб олиш учун барча имкониятлар бор.

Колхозда кейинги йилларда ажойиб кадрлар етишиб чиқди. Муҳсин Беков. Миробид Исроилов, Миртожи Мирусмонов, Шариф Турсунов, Ҳалим Ҳамидов. Туроб Эшматов каби илғор комбайнчилар ўтган йили комбайнларини ўзлари тайёрладилар ва уларнинг ҳар бири тоғ этакларида жойлашган ғаллазорлардан 350 гектардан кўпроқ майдондаги дон экинларини ўриб олдилар. Бу йил улар янада кўпроқ майдондаги дон экинларини ўриб-йиғиб олишга аҳд қилганлар. Улар яқин кунлар ичида комбайнларни ремонт қилиб бўладилар.

Ўрим-йиғим бошланишига жуда оз вақт қолганлигини ҳисобга олиб, биз шу йил 25 майгача мавжуд 18 ғалла комбайнини тўла ва сифатли ремонтдан чиқариш ҳамда уларни дала шароитида ишлатиб кўришни мўлжаллаяпмиз.

Ҳосил ўрим-йиғимини белгиланган муддатларда туғаллаш мақсадида агрегатларнинг икки сменада ишлашини таъминлаймиз. 18 комбайнчи, 36 штурвалчи ва 36 тракторчи тайёрлаймиз. Колхозимизнинг ер шароитини ҳисобга олиб, ҳар бир комбайн билан сменада 6 гектар, бир кунда 12 гектар ердаги дон экинларини ўриб-йиғиб олишни мўлжаллаяпмиз. Бу комбайнлар группа усулида ишлатилганда ҳар куни колхоз бўйича 216 гектар ердаги дон экинларини ўриб-йиғиб олиш имконини беради.

Комбайнларнинг юқори унумли ишлашини таъминлаш учун далаларга борадиган йўллар ва кўприкларни вақтида ремонт қилиб қўямиз, алоҳида битта кўчма устахона ва етарли миқдорда запас қисмлар ажратамиз. Ўрим-йиғим бошлангунга қадар экинзорларнинг четларини ҳайдаб қўямиз, дон экинлари майдонини заҳарли ўтлардан тозалаймиз.

Шу йил 1 июнгача механизаторлар, шоферлар, ёрдамчи ишчилар билан икки кунлик семинар ўтказиб, унда техника хавфсизлиги ва ёнғинга қарши кураш тадбирлари, иш нормалари ва меҳнатга қўшимча ҳақ тўлаш билан боғлиқ масалаларни муҳокама қиламиз.

Донни ҳисобга олиш ва кирим қилишда зарур тартиб ўрнатамиз. Бунинг учун колхоздаги бутун тарози хўжалигини 10 июнгача ремонт қиламиз ва янги 25 тоннали тарозилар ўрнатамиз. Тайёрлов пунктларига жўнатиладиган дон олдин хўжаликнинг ўзида ўлчаб кўрилади.

Ҳосилни 10 июндан кечикмай ўра бошлаймиз. Донни комбайнлардан хирмонга ва хирмонлардан дон қабул қилиш пунктларига ташиш учун 22 та ускуналанган юк автомашинаси ажратамиз.

Тракторлар ва автомашиналарни ёнилғи ва мойлаш материаллари билан таъминлаш учун 2 та автомашина ажратилади. Даладан сомонни ташиб чиқишда 8 юк автомашинаси, 6 трактор прицепи ва 4 волокуша ишлайди. Сомон тўппа-тўғри чорва моллар қишлайдиган жойларга етказилади.

Ўрим-йиғим пайтида ёнғин чиқишига йўл қўймаслик мақсадида ҳар бир комбайн ёнғинга қарши инвентарлар билан ускуналанади.

Барча дон хирмонларда тозаланиб, давлатга кондицияга етказилган ҳолда сотилади. Бунинг учун ғаллачилик бригадаларига 3 та «ОС-4,5» ғалла тозалаш машинаси ва иккита «ЗП-40» транспортёри бириктилади.

Ҳосил ўрим-йиғими туғалланиши биланоқ барча майдонларни ҳайдашга киришамиз. Бунинг учун ҳозирнинг ўзидаёқ тўртта трактор тайёрлаб қўйилган. 10 сентябрдан кузги бошоқли дон экинлари экишга киришамиз.

Дон экинларини ўриб-йиғиб олиш даврида механизаторлар ва колхозчилар орасида оммавий-сиёсий ишларни янада кучайтирамиз, КПСС XXIII съезди материаллари юзасидан суҳбатлар ўтказиш, лекция ва докладлар ўқишни ташкил этамиз. Ғаллачилик бригадалари, комбайнчилар, колхозчилар, шоферлар ўртасида социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдирамиз. Мусобақада ғолиб чиққан илғорларни ҳар беш кунда қимматбаҳо совғалар билан мукофотлаб турамиз. Кўчма вимпеллар таъсис этамиз. Ўрим-йиғим даврида бадиий ҳаваскорлар тўгараги қатнашчиларининг кучи билан икки марта концерт қўйилади, бригадаларда мунтазам равишда жанговар варақалар, деворий газеталар чиқариб турилади. Барча бригадаларда ҳар бир комбайнчининг смена сайин бажарган ишини кўрсатувчи кўрсаткич тахталар ташкил этамиз.

Топшириқларни орттириб бажарган комбайнчилар, штурвалчилар, тракторчилар, шоферларни рағбатлантириш мақсадида уларга иш ҳақининг 25-40 проценти миқдорида қўшимча ҳақ тўлаймиз.

Дон экинларини ўриб-йиғиб олиш билан банд бўлган кишилар учун иссиқ овқат тайёрланади, уларга мунтазам равишда аванс пул ва натура ҳақи бериб борилади.

Барча комбайнчилар, штурвалчилар ва тракторчиларга комбинезон ва кўзойнаклар берилади.

Етиштирилган мўл ҳосилни ўз вақтида нобуд қилмасдан йиғиб олиш, нобудгарчиликка йўл қўймаслик ва уни қисқа муддатларда давлатга сотиш колхоз экономикасини анча мустаҳкамлаш ва колхозчиларнинг ўз меҳнати натижасидан моддий манфаатдорлигини ошириш имконини беради.

Биз, буғдойнинг харид нархлари оширилганини ва пландан ташқари сотилган дон учун қўшимча ҳақ тўланишини ҳисобга олиб, бу йил колхоз давлатга план бўйича сотадиган 15030 центнер дон эвазига 114330 сўм ва пландан ортиқча 5 минг центнер дон сотишдан 56600 сўм, жами 170 минг сўмдан кўпроқ даромад олишни мўлжаллаяпмиз. Колхоз ғаллачиликдан сира бундай катта даромад олган эмас.

«Гулистон» колхозининг аъзолари беш йилликнинг биринчи йилида дон экинларини уюшқоқлик билан, қисқа муддатларда ўриб-йиғиб олиш, давлатга дон сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларни муддатидан олдин бажариш учун бутун куч-ғайратларини сарфлайдилар.

БУ ТАДБИРЛАР КОЛХОЗ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИДА ТАСДИҚЛАНГАН.

ЭНГ ЗАРУРИ — УЙ-ЖОЙ

М. МУСАХОНОВ,

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, Тошкентдаги зилзила оқибатларини тугатиш республика Ҳукумат комиссиясининг раиси.

Тошкентликлар серташвиш ҳаёт кечираётганларига мана бир ойча бўлиб қолди. Тўсатдан юз берган фалокат шаҳарнинг осойишталигини бузди, минг-минглаб кишилар бошпанасиз қолди. Зилзила юз берган дастлабки соатларда у келтирган кулфат миқёсини аниқлаш мушкул эди. Шунга қарамай, худди шу соатдан бошлаб бутун мамлакат тошкентликлар билан ҳамдард бўлди, мамлакатимизнинг ҳамма бурчакларидан ёрдам таклиф қилинган хатлар келабошлади. Шу куниёқ Тошкентга КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежнев ва СССР Министрлар Советининг Раиси Александр Николаевич Косигин ўртоқлар самолётда учиб келишди. Зилзила оқибатларини тугатиш юзасидан тузилган Иттифоқ Ҳукумат комиссияси шу комиссия раиси СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Игнат Трофимович Новиков бошчилигида зудлик билан Тошкентга етиб келди.

Дарҳол Республика Ҳукумат комиссияси тузилди.

Шу ташвишли кунларда тошкентликлар якка қолишмади. Буюк оилага уюшган бизнинг жамиятимизда бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас эди. Бизнинг қайғумизга миллионлар ҳамдард бўлди. Бизга бутун халқ мадад бериб турди. — Ленинчи Коммунистик партиямиз тарбиялаб чиниқтирган совет кишиларининг дўстлиги кучимизга-куч, бардошимизга-бардош бахш этди.

26 апрелдаги ер қимирлаш оқибатида юз берган офат миқёси анчагина катта. Айниқса асосан эски уйлардан иборат бўлган шаҳарнинг маркази қаттиқ шикастланди. Лекин бахтимизга қурбонлар бармоқ билан санарли даражада бўлди. Ўша куни жамоат тартибини сақлаш органлари, шаҳар хўжалигининг барча звеноси чаққон, оператив ва уюшқоқлик билан ишлади. Баҳодир ўт ўчирувчилар, милиционерлар, дружиначилар жуда кўп кишиларимизни қутқариб қолдилар.

Аҳолиси миллион кишилик шаҳар даҳшатли офатга учради. Лекин шаҳарликлар саросимага тушмадилар, ўзларини йўқотиб қўймадилар.

Энг аввал бошпанасиз қолган оилаларни ғамхўрлик билан қуршаб олиш ўз-ўзидан маълум. Шу боисдан бирин-кетин палаткадан иборат шаҳарчалар қурилди, фойдаланишга ҳозирлаб қўйилган уйларга бошпанасиз қолган оилалар кўчирилди. Бошпанасиз оилаларнинг қовм-қариндошлари, дўстлари, танишлари ва ҳатто нотаниш кишилар ҳам уларга ёрдам қўлини чўзиб, ўз бағриларига олдилар. Сўнгра Чирчиқ ва Оҳангарон, Янгийўл ва Бекобод, Самарқанд ва Фарғона, Андижон ва Наманган сингари ўнлаб шаҳар аҳолисининг лутфан таклифига биноан ўнлаб оилалар ўша ерга машиналарда кўчиб кетишди.

Бирорта ҳам киши кулфатда ягона қолмасин — «ҳамнафасмиз, Тошкент, сен билан!» деган ибора остида мана шу маъно ётарди. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг шу йил 7 майдаги «Тошкент шаҳридаги зилзила оқибатларини тугатишда Ўзбекистон ССРга ёрдам кўрсатишнинг энг зарур чоралари тўғрисида»ги қарори ҳам мана шу ғамхўрлик руҳи билан суғорилган эди. Мамлакатнинг ҳамма бурчакларидан, ҳамма қардош республикалардан келаётган ёрдам ҳам мана шу мақсадни кўзлаган эди.

Давлат — бу бизнинг ўзимиз. Бу сўзни бугунги кунда ҳаммамиз такрор ва такрор айтмоқдамиз. Советлар мамлакати бир оила, бир уйга уюшган халқларнинг буюк оиласи бўлиб, бу мамлакатда бир кишининг қувончи ҳамманинг қувончи, бир кишининг кулфати ҳамманинг кулфати эканлигига дунё яна бир бор шоҳид бўлди. Совет халқларининг мана шу ғолибона бирлиги ва иттифоқи ўзининг буюк ҳаётий кучини, нималарга қодир эканлигини намойиш қилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Республика Министрлар Совети КПСС Марказий Комитети ва Иттифоқ ҳукуматининг қарори асосида 13 майда махсус қарор қабул қилиб, унда зилзила оқибатларини тезроқ тугатиш, янги Тошкентни тезроқ барпо этиш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

Қарорда совуқ кунлар тушгунга қадар шу йилиёқ бошпанасиз қолган ҳамма оилаларни уй-жой билан таъминлаш алоҳида таъкидланган. Бу ишни шу тахлитда амалга ошириш керакки, шикастланган уйларни тиклаш йўли билан ҳам, янги бинолар қуриш йўли билан ҳам, баъзи оилаларни қариндош-уруғлариникида, дўстлари ва таниш билишлариникида зичлаштириш йўли билан ҳам, студентлар ётоқхоналарида жой тайёрлаш йўли билан ҳам, хуллас нима қилиб бўлса ҳам очиқ ҳавода қолган оилаларга бошпана бериш даркор.

Бошпанасиз оилаларни уй-жой билан таъминлашга жуда катта маблағ ажратилди. Шаҳарни тиклашнинг ўзигагина 85 миллион сўм ажратилди. Ҳолбуки, яқинларгача бу маблағ бутун республиканинг бир йиллик бюджетини ташкил этарди. Совет давлати шаҳримизни тиклашга қанча маблағ керак бўлса шунча ажратишга тайёр. Ҳозироқ қурилиш материаллари, ускуналар ва механизмлар ажратилди.

Қардош республикалардан юборилган қурилиш поездлари ҳозироқ кела бошлади. Тошкентимиз йўлдоши — Сергелида дастлабки уйлар қад кўтармоқда. Дўстлик шаҳри пойдеворига дастлабки ғишт қўйишга бағишланган митингда биринчи уйнинг пойдеворига «авлодларга хитоб» битилган мактуб ҳам қўйилди.

Тошкентга юборилаётган машина — механизм қурилиш материаллари ва ускуналарнинг ҳисоби йўқ. Москва ва Ленинград, Киев ва Минск, Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон, Болтиқ бўйи ва Закавказье республикалари — бутун мамлакат бизга ўзининг энг яхши мутахассисларини — қурувчилар, архитекторлар ва лойиҳачиларни юбораётганлиги айниқса қимматлидир. Қардошларча дўстлик, самимийлик ва саховатлилик кишини нақадар тўлқинлантиради.

Қардош республикаларнинг Тошкентни тиклаш ва янгидан қуришга қўшадиган ҳиссасини изоҳловчи рақамлар матбуотда эълон қилинди. Бу рақамлар чинакам қардошлик ва халқларнинг ленинча бузилмас дўстлигининг ёрқин ифодасидир. Қорақалпоғистон Автоном Республикаси, республикамизнинг областлари Тошкентда 40 минг квадрат метр уй-жой қуриб беришади. «Средазирсовхозстрой» коллективи ҳам кўп миқдорда уй-жой қуриб беришни мўлжаллаб қўйди. Илғор коллективларнинг ажойиб ташаббуси билан «Тошкент фонди» юзага келди. 170064 рақамини бир зумдаёқ бутун республика билиб олди. Мана шу счетга тушаётган ҳар бир сўм, ҳар бир тийин пул кишиларимизнинг қалб ҳароратини, ажойиб ҳиссиётини кўрсатиб турибди.

Тошкент учун оғир синов кунларида Совет Армияси жангчиларининг биз билан елкама-елка турганлиги ҳам ниҳоятда қимматлидир. Улар қўлга қурол олиб Ватанимиз чегараларининг дахлсизлигини таъминлаш, туну-кун совет кишиларининг тинч ижодий меҳнатини сергаклик билан қўриқлаш билан айни пайтда шаҳримизга ёрдамга келдилар. Жангчилар қурилиш ишларида актив қатнашмоқдалар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Республика Ҳукумати зилзиладан кейиноқ 26 апрель куни табиий офат оқибатларини тугатиш юзасидан зарур тадбирлар кўрдилар. Бу тадбирларда жуда кўп масалалар қамраб олинди. Зилзиладан озор чеккан кишиларни жойлаш, яшаш учун хавфли биноларни текислаш, аҳолини озиқ-овқат ва саноат моллари билан таъминлаш, савдо ва умумий овқатланиш муассасалари ишини ташкил этиш, давлат страхованиеси ёрдамини тўлаш, даволаш муассасалари, шаҳар транспорти, коммунал хизмат, жамоат тартибини сақлаш сингари қатор масалалар мана шу қарорда кўрсатилган эди.

Газетхонларни район, шаҳар ва республика ҳукумат комиссиялари шу вақтгача амалга оширган ишидан хабардор этмоқчимиз. Бугунги кунга қадар 2684 оила янги уйларга кўчиб кирди, 1677 оила жамоат биноларида жойлаштирилди, 2039 оила зичлаштириб жойлаштирилди, палаткаларга 14589 оила кўчиб кирди. Ҳаммаси бўлиб 20804 оила бошпана олди. Бундан ташқари зилзиладан уйи бузилган оилаларнинг мебель ва бошқа рўзғор жиҳозларини жойлаштириш учун 30 жойда буюмлар сақланадиган жой ташкил этилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг 13 майда қабул қилган қарорида зилзила оқибатларини тугатиш юзасидан бундан буён олиб бориладиган ишлар режаси белгилаб берилди. Ҳозироқ янги Тошкентнинг дастлабки уйларига пойдевор қўйилмоқда. Уй-жойларни ёппасига қуриш учун иш майдони яратишга тўла киришилди. Янги Тошкент гўзал ва мустаҳкам исми-жисмига монанд Тош шаҳри бўлади.

Асосий қурувчи — Главташкентстрой бошқармасига кенг ваколат ҳамда зарур техника, моддий маблағлар бериб қўйилди. Қурувчилар уч сменада ишлаяптилар. Ҳар бир қурилишда ҳозирги янги шароитда иш жуда аниқ ташкил этилиши лозим. Бунда бинокорликдаги ҳамма моддий ва маънавий рағбатлантиришдан фойдаланиб, қурувчилар мусобақасини чинакамига авж олдириб юбориш, уй-жойларни муддатидан олдин қуриб фойдаланишга интилаётган кишиларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш зарур. Шу мақсадларга ажратилган мукофот фондидан ниҳоятда самарали фойдаланиш керак.

Тошкент корхоналари қурилиш ташкилотларига беш минг киши юборадилар. Комсомол путёвкаси билан қурувчилар сафига 10 минг йигит ва қиз қўшилади. Республикамизнинг ҳамма областлари ҳозир тошкентлик бинокорлар армияси сафини тўлдириш учун ўз имкониятларини чамалаб кўрмоқдалар. Маҳаллий ташкилотларга ишчиларни корхоналардан олиб қурилишларга сафарбар этишда уларнинг иш ҳақини илгари ишлаган корхонадаги миқдорда қолдириш ҳуқуқи берилди.

Бошқа республикалар, шаҳарлар ва Иттифоқ Министрликларининг қурилиш ташкилотлари 1966-1970 йилларда Тошкентда катта қурилиш ишларини олиб борадилар. Олдин белгиланган планга кўра Тошкентда 1966 йилда Чилонзор, Высоковольтний ва бошқа массивларда 350 минг квадрат метрга яқин уй-жой қуриш кўзда тутилган эди. Республикамиздаги бошқа шаҳарларнинг ёрдами натижасида энди биз икки баравар кўп, яъни 700 минг квадрат метр уй-жой қураоламиз.

Беш йилликда эса Ўзбекистоннинг қайта қурилган пойтахтида 6 миллион квадрат метрга яқин уй-жой фойдаланишга топширилади.

Стандарт йиғма уйлардан йўлдош-шаҳар қурилаётган Сергелида шу йилнинг ўзидаёқ умумий майдони 75 минг квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилади, бу ерда маданий-маиший хизмат кўрсатиш объектлари комплекси билан бўлади.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг қарори билан қурилиш индустриясини анча кучайтиришнинг тадбирлари белгиланди. Мавжуд иккита уйсозлик комбинатининг қуввати ушбу йилдаёқ 440 минг квадрат метр уй-жой қурадиган даражага етказилади. Бундан ташқари қўшимча равишда 2 та қудратли уйсозлик комбинати барпо қилинади.

«Главташкентстрой» зиммасига юкланган жуда муҳим вазифа — қардош республикалардан келган мутахассисларни қабул қилиб олиш, жойлаштириш ва улардан фойдаланишдир. Тошкентга мингдан ортиқ лойиҳачи келмоқда. Бу ҳозир энг зарбдор отрядлардан биридир. Қурилишнинг муваффақияти кўп жиҳатдан лойиҳаларнинг ўз вақтида ва сифатли тайёрлаб берилишига боғлиқ. Республика министрлар Советига, ўз ташкилотлари Тошкент зилзиласи оқибатларини тугатиш билан боғлиқ бўлган лойиҳа-қидирув ишларини олиб бораётган иттифоқ министрликлари ва идораларига ана шу ташкилотларнинг барча категориядаги ходимлари учун меҳнатга ҳақ тўлашнинг ишбай, аккорд ва мукофот — прогрессив формаларини қўлланишга рухсат этилди.

Тошкентда уй-жой қурилиши фақат давлат йўли билангина олиб борилмайди. Индивидуал қурилишга ҳам катта эътибор берилмоқда. Уй-жой қурувчиларга стандарт уйлар сотиш бошлаб юборилди, уй қуриш ва қурилиш материалларини сотиб олиш учун ссуда ажратилмоқда. Район авария комиссияларининг хулосасига кўра ўз уйларини қайта тиклаш имконияти бўлган кишилар ҳатто ремонт учун зарур бўлган материалларни сотиб олишлари ва ҳатто бепул олишлари ҳам мумкин. Маҳаллий органлар индивидуал қурилиш ва ремонт билан боғлиқ бўлган барча масалаларнинг давлат иши сифатида кўриб чиқилиши, бу ишда ҳеч қандай тўғаноқларга, ҳеч қандай сансалорликка йўл қўйилмаслиги тўғрисида ғамхўрлик қилишлари лозим.

Кўриб турибсизки, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети, Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика ҳукумати Тошкент қурилиши учун фавқулодда чораларни кўрдилар. Бундан тошкентликлар беҳад миннатдордирлар. Лекин уй-жойга муҳтож бўлган кишиларнинг ҳаммасини қишгача бошпана билан таъминлаш мақсадида мавжуд уй-жойларни тиклаш учун барча имкониятлардан фойдаланиш керак. Бу уй-жой проблемасини совуқ тушгунча ҳал қилишга ёрдам беради.

Зарар бўлган биноларни пухта текшириш натижалари шуни ишончли қилиб кўрсатиб турибдики, ремонт ва тиклаш ишларидан сўнг кўпгина уйларда бундан кейин ҳам яшаш мумкин.

Шу сабабли биринчи навбатда янги кварталлар қуриш кўзда тутилмаётган районларда яқин бир-икки ой ичида қайта тиклаш мумкин бўлган уйларнинг бузиб юборилишига мутлақо йўл қўймаслигимиз керак. Бу билан биз шаҳримиз бошига тушган кулфат миқёсларини камайтиришга ёрдам берган бўламиз.

Биз учун энг муҳими тезроқ уй-жой қуриб олишдир.

Шу нарса қувончлики, тошкентликларнинг ўзлари уй-жой проблемасини ҳал этиш нақадар қийинлигини яхши тушуниб, кўплари уйсиз қолган кишиларга ёрдам беришни ўз бурчи деб ҳисобламоқдалар ва бутун-бутун оилаларни ўз уйлари ва квартираларига олишга тайёр эканликларини билдирмоқдалар. Бу табиий ва олийжаноб фазилатдир, ҳамма учун намунадир. Районларнинг партия ва совет органлари, корхона ва муассасаларнинг раҳбарлари ва бошланғич партия ташкилотлари бу ажойиб ҳаракатни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашлари ва кучайтиришлари керак.

Киров районида зилзиладан нисбатан кам зарар кўрган кўпгина маҳалла ва кварталларнинг ташаббуси маъқулланди. Бу маҳалла ва кварталларда яшовчилар кўп бинолар бузилиб кетган қўшни маҳаллалар ва кўчаларда яшовчиларга ўз уйларидан бошпана беришга қарор қилдилар. Кўпгина маҳалла ва кварталларнинг кишилари биноларни ўз кучлари билан ремонт қилиш ва тиклашга қарор бердилар.

Октябрь районида кўпгина кишиларнинг ташаббуси кенг ёйилмоқда: улар ўзларини яқинда ташкил этилган зарбдор қурилиш отрядларига киритишни сўрамоқдалар ва ўз уйларини ўзлари ремонт қилажакларини айтмоқдалар.

Ленин ва Куйбишев районларидаги кўпгина муассаса ва ташкилотларнинг ташаббуси диққатга сазовордир. Улар иш столларини ҳовли ва скверларга олиб чиқиб, бошпанасиз қолган оилаларни биноларга жойлаштирмоқдалар. Улар тўғри қилишяпти: очиқ ҳавода ҳам ишласа бўлаверади, биноларга эса аввало болаларни, қарияларни жойлаштириш керак.

Корхона ва муассасаларнинг раҳбарлари, партия ва касаба союз ташкилотлари мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланиб, ўзларининг бошпанасиз қолган барча ишчи ва хизматчиларини жойлаштиришлари керак. Бунинг учун идораларни, ёрдамчи биноларни ва бошқа биноларни ажратиш мумкин.

Шаҳардаги кўпгина корхоналарда зарбдор қурилиш отрядлари тузиш, ишчилар, инженерлар ва хизматчиларнинг бузилган уйларини ўз кучлари билан тиклаш ҳақида қарорлар қабул қилинди. Ҳукумат комиссияси қарор қабул қилиб, бирор корхона, министрлик ёки идора ўз кучлари билан уй қурмоқчи бўлса ёки бошланган уй-жой қурилишини тезроқ тугатмоқчи бўлиб, шу мақсадда ўзининг бутун коллективидан фойдаланса, шунингдек, республиканинг барча областларидан қўшимча моддий ресурслар ва бинокорлар сафарбар этса, бундай корхона министрлик ёки идорага ана шу уйлардан бошпанасиз қолган барча ходимлари учун биринчи навбатда квартира олиш ҳуқуқини берди. Уй-жойларни тиклаш ва бошланган уй-жой қурилишини тезроқ тугаллаш учун саноат корхоналари ва райижрокомлар ремонт конторалариннинг, коммунал хўжалиги ва маиший хизмат ташкилотларининг барча ресурсларидан, ҳамма резервларидан, студентлар отрядларидан ва аҳолининг кўнгилли группаларидан фойдаланмоқ керак.

Энг муҳими кишиларни тезроқ жойлаштиришдир! Бугун қўшимча равишда бир хона фойдаланишга топширилса — яхши, уйни фойдаланишга топшириш бир кун тезлаштирилса ундан ҳам яхши. Ҳозир ана шундай қилиш талаб этилмоқда.

Шу кунларда агитаторларимизнинг ишлари жанговар тарзда ташкил этилмоғи керак. Партия ташкилотлари омма билан ўз алоқаларини янада мустаҳкамлашлари, барча районлардаги зилзиладан зарар кўрган ва кўрмаган кишилар ўртасида тушинтириш ишларини оперативлик билан олиб боришлари керак. Шароит зилзила тўғрисида бўлмагур миш-мишлар ва иғводан иборат уйдирмаларга кескин зарба беришни талаб қилмоқда.

Тошкентда мард ва жасур кишилар яшайдилар. Тошкентликлар қаҳрамонона ҳаётининг унутилмас саҳифаларини ёрқин акс эттириш, Тошкентга ёрдам қўлини чўзган бутун совет халқининг маънавий гўзаллиги ва қудратини кўрсатиб бериш ижодий интеллигенциямизнинг муқаддас бурчидир.

Республика Коммунистик партияси Марказий Комитети, Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашларини бутун кучларини шаҳримизни қайта тиклаш ва қуришга сарфлашга чақириб, икки марта — 1 май ва 14 майда мурожаат қилди. Партия ва ҳукумат бизни тез, чиройли ва соз қуришга чақирмоқда.

Вазифа шундан иборатки, дейилади Мурожаатда, қиш тушгунга қадар бошпанасиз қолган аҳоли уй-жой билан таъминлансин.

Шубҳа йўқки, Тошкент шаҳрининг, бутун республикамизнинг барча партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик ташкилотлари зилзила оқибатларини тезроқ тугатиш учун барча зарур чораларни кўрадилар. Тез орада жонажон Тошкентимиз, шубҳасиз, ўзимиз орзу қилгандек Совет Иттифоқининг энг гўзал шаҳарларидан бирига айланади.

ҲАМИША ХАЛҚ БИЛАН, ЖОНАЖОН ПАРТИЯ БИЛАН

(Боши биринчи бетда)

мажбуриятини юклайди. Адабиёт ва санъат ходимлари ҳали яна узоқ йилларгача мана шу энг бой меросдан илҳом оладилар ва қаҳрамон халқимизга шу қадар зарур бўлган образлар яратиш учун материал топадилар. Бу ўринда монументал асарлар устида иш олиб борувчи рассомларимиз учун катта майдон очиб қўйилган.

Совет кишиларининг кундалик меҳнатини, бу меҳнатнинг романтикаси ва қаҳрамонлигини улуғлайдиган асарларни, коммунизм бунёдкорларининг оптимистик руҳи билан суғорилган асарларни тамоман изчиллик ва қунт билан қўллаб-қувватлаш зарур.

Барча қардош республикалар қатори бизнинг республикамиз ҳам янги беш йилликнинг дастлабки йили планини бажаришга киришди. Халқ хўжалиги вазифаларини ҳал этишда, коммунистик тарбия проблемаларини ҳал қилишда очерк адабиёти айниқса тез ва оператив ёрдам бериши мумкин. Сўнгги йилларда ўзбек адабиётида турмушни яхши билган, ўз ижоди билан энг ўткир иқтисодий, хўжалик, ижтимоий проблемаларга актив аралашаётган ёзувчиларнинг бутун бир группаси майдонга чиқди. Энг муҳим проблемаларни публицистик тарзда, кескин ўртага қўйиш бу ёзувчиларнинг ижоди учун характерлидир.

Техника тараққий этаётган ва космос забт этилаётган даврда илмий-бадиий ва илмий-фантастик адабиётнинг аҳамияти айниқса буюкдир. Республика ёзувчиларининг эътибори ва кучларини мана шу жанрга ҳам жалб этмоқ керак. Бу ишда олимларимиз иштирок этсалар, жуда соз бўлур эди.

Умумхалқ вазифаларининг улуғворлигидан илҳомланган республика адабиёти ва санъати арбоблари сўнгги бир йилда Ўзбекистон маданиятига кўзга кўринарли ҳисса қўшдилар. Ижодкор ёшларнинг умид бахш этувчи активлиги сўнгги йиллардаги ишларимизнинг қувончли якунидир.

XXIII съездда адабиёт ва санъат шаънига айтилган танқидий мулоҳазаларни республикамиз адабиёти ва санъатига ҳам дахлдор деса, бўлади.

Сифат масаласи бизда энг муҳим проблема бўлиб қолмоқда. Кўпгина йирик эпик полотноларимизга чуқур мазмундорлик етишмайди, даврнинг етакчи тенденциялари бу полотноларда кенг равишда умумлаштириб берилмаган, автор ўзи танлаб олган темага аниқ фалсафий назар билан қарамайди, совет кишиси характерининг энг асосий белгиларини бадиий жиҳатдан мужассамлантирувчи типлар ярата билмайди.

Республика кинематографчилари сўнгги йилларда бир қатор асарларни ижод қилдилар. Бу асарлар ўзбек кино санъати юксалиб бораётганлигидан далолат беради.

Бироқ, ўзбек адабиёти ва санъатининг ҳамма арбоблари сингари ўзбек кинематографчиларининг ҳам хотиржамланиш учун асослари йўқ.

Замонамизнинг салмоқли темаларини кўтариб чиқадиган, ишчилар синфининг ҳаётини ёрқин ва илҳомбахш суратда ҳикоя қилиб берадиган, ўзбек пахтакорларининг меҳнатдаги жасоратларини, қувонч ва қайғуларини яққол тасвирлайдиган фильмлар ҳали кам.

Чинакам ғоявий аҳамиятга ва юксак бадиий маҳоратга эга бўлган санъат ва адабиётни майдонга келтириш йўлидаги курашимизни бир дақиқа ҳам бўшаштирмаслигимиз лозим.

Биз, алоҳида даврда яшамоқдамиз. Синов ва қурбон йиллари, янги давр бир қолипда фикр юритиш ва ижод қилишдан, турмушга бўшанглик ва эҳтиёткорлик билан қарашдан воз кечишни талаб қилади. Кўз ўнгимизда содир бўлган ва бўлаётган ўзгаришларни чуқур англаб олсак, турмушга ва инсонга бўлган муносабатимизни янгиласак, замонани янгича тушунсаккина, катта ва қимматли асарлар яратиш учун янги куч-қувват олишимиз мумкин.

Партия съездидан кейин ҳозир ҳал қилишимиз лозим бўлиб турган катта вазифалар орасида совет санъатини, адабиёти ва архитектурасини пропаганда қилиш, республикамизда бунёдга келтирилаётган ҳамма энг яхши, прогрессив, ҳақиқатан қимматли нарсаларни пропаганда қилиш вазифаси алоҳида ўрин эгаллайди.

Бизнинг адабиётимиз билан санъатимиз ҳамиша халқ билан ҳамнафас яшаб келди, халқ уларни чинакам ҳақиқат билан қуроллантириб, юксак жасорат, мардлик ва матонат кўрсатишга ўргатди. Республика санъати коммунистлар партияси билан ҳамнафас яшаб келди, партия эса, ўз ҳаётининг ҳамма босқичларида унга раҳбарлик қилди ва ёрдам берди, уни социалистик қурилишнинг жўшқин жараёнига жалб этди, сиёсий жиҳатдан доно ва камтарин бўлишга ўргатди.

Бутун куч-қувватимизни ишга солиб, халқ билан бирга ишлайберайлик, мамлакатимизда коммунистик жамият қуриладиган кунни яқинлаштирмоқ учун КПСС XXIII съезди чизиб берган барча режаларни халқ билан бирга амалга ошира берайлик.

Музокарада сўзга чиққан адабиёт ва санъат арбоблари республика маданиятини янада ўстириш йўллари ҳақида, партия қарорларини амалга ошириш иштиёқлари ҳақида гапирдилар.

Ўзбекистон театр жамияти правлениесининг раиси, СССР халқ артисти **Олим Хўжаев** биринчи бўлиб сўз олади.

Съезд қарорларида, деди у, яратиладиган янги асарларнинг муайян миқдорини кўрсатувчи рақамлар йўқ, санъат сифатини ўстириш процентлари йўқ, чунки бу кўрсаткичларни планлаштириб бўлмайди. Лекин съезд қарорлари, коммунистлар бутун анжуманининг руҳи санъат, театр ходимлари бўлган бизларда ижодий ғайратни жўш урдириш учун янги-янги имкониятлар очиб беради.

Ўзбекистон театрлари ҳаётига хос бўлган ёрқин белги шуки, замонавий темага томон кескин бурилиш ясалди. Айни маҳалда бадиий коллективлар классик асарларни ҳам унутиб қўймаяптилар. Бу принципни бундан буён ҳам ривожлантириш ва такомиллаштириб бориш — саҳна хизматчиларининг биринчи навбатдаги вазифаларидан биридир. Ҳар бир янги постановка коммунистик келажак кишисини камол топдиришга қанчалик кўмаклашади деган мезон ҳар қандай темада ёзилган ҳарбир пьесани саҳналаштирган вақтда асосий ўлчов қилиб олиниши лозим.

К. С. Станиславский таълимотини атрофлича ва чуқур эгаллаб олиш-театр ходимлари олдида турган иккинчи вазифадир, чунки фақат шу таълимотгина турмушни ҳаққоний тарзда тасвирлаш имконини беради. Бу ўринда Москва бадиий академик театри Тошкентга гастролга келган вақтда К. С. Станиславскийнинг шогирдлари ўтказган семинар муҳим роль ўйнади. Бундан буён барча театрларда Станиславский принципларини чуқур ўрганишга бағишланган семинарларни кенг миқёсда ўтказиб туриш керак.

Биз болалардан, ёш томошабинлардан ҳам қарздормиз. Республикада болалар учун янги театрлар барпо этиш ғоят зарур ишдир. Лекин, модомики, бундай театрлар ҳозирча йўқ экан, ҳар бир театрнинг репертуарига болаларга аталган спектаклларни, ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш ишига хизмат қилувчи спектаклларни киритиш керак.

Ўзбекистон кинематографчилари, деди «Ўзбекфильм» киностудиясининг директори **И. Раҳимов**, ижодкор, ватанпарвар, доно совет кишисининг ижобий образини яратиш устида ишламоқдалар. Улар янги жамият қуришга ҳалақит бераётган, ўз умрини яшаб бўлган ва яшаб бўлаётган сарқитларга қарши ўз ижодлари билан курашишга интилмоқдалар.

Лекин, томошабиннинг таҳсинига сазовор бўлган бир қатор яхши киноленталар ижод қилинган бўлишига қарамай, биз мамлакатнинг маънавий, ижтимоий ҳаётида зўр воқеа бўла оладиган фильмни ҳали яратганимиз йўқ. Бизнинг картиналаримизда жўшқинлик, гражданлик, кенг кўламлик, юксак эмоционал таъсирчанлик етишмайди. Ҳарбий-ватанпарварлик темасига ҳали ҳам лозим даражада эътибор берилгани йўқ.

Яқинда бизда Бутуниттифоқ «Фитиль» сатирик киножурналининг укаси-«Ништар» пайдо бўлди. Биз умид қиламизки, «Ништар» камчиликларга қарши «Фитиль» сингари муваффақиятли курашади, бюрократларга, лапашангларга, кўз бўямачиларга, чайқовчиларга қарши, орамизда бизга ёт бўлган дунё қонунлари билан яшашга уринаётганларнинг ҳаммасига қарши курашда ўткир қурол бўлиб қолади.

Бутун совет халқи билан биргаликда ўзбек кинематографчилари ҳам Совет ҳокимиятининг 50 йиллигини ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олишга ҳозирланмоқдалар. Шу саналарга атаб студия турли темаларда, мамлакатимиз тарихининг турли босқичлари тўғрисида яратилган фильмларни экранга чиқаради. Юбилейга аталган картиналарнинг бир қисми томошабинларимизга таниш, қолган қисми эса, суратга олинмоқда ёки суратга олиш учун тайёрланмоқда.

Санъатшунослик доктори **Г. А. Пугаченкова** ўз нутқида республика меъморчилик меросининг тақдирига алоқадор муҳим проблемалар устида гапирди.

Ўзбекистон шаҳарларида бутун дунёга машҳур бўлган меъморчилик обидаларининг атрофида замонавий қурилишлар тез суръатлар билан олиб борилмоқда. Шаҳар ташкилотлари ва архитекторларнинг ўзлари ҳам тарихий меъморчилик обидаларига мос бўлиб тушадиган янги бинолар лойиҳасини излаб топиш ўрнига кўпинча, ўтмиш ёдгорликларини замонавий қурилишга қурбон қилиб қўймоқдалар. Масалан, Самарқанддаги улуғвор Регистон яқинида кўримсиз уй-жой бинолари қурилди. Ҳозир эса, Гўр Амир ёнида — ундан 250 метр нарида «Интурист» меҳмонхонасини қурмоқчи бўлиб туришибди. Тўққиз қаватли замонавий бино ёнида Гўр Амир ўзининг меъморчилик салобати ва улуғворлигидан маҳрум бўлиб қолади. Шаҳар қурувчиларнинг бунга фаросатлари етмадимикин? Ахир бу нарса гўзал қадимий иншоотга ўнгарилмас эстетик зиён бўлиб тушади-ку!

Қалин деворлари, монументал иншоот ва саройлари бўлган муаззам феодал шаҳрининг нодир тимсоли — Хиванинг гўзаллиги беқиёсдир. Хивада янги кварталлар қадимий ёдгорликларга «ҳужум» қилаётгани йўқ. Лекин бу ерда бошқача камчилик содир бўлаяпти. Шаҳар ижроия комитетига ободончилик учун жуда кам маблағ берилмоқда.

Хивани, эҳтимолки, Шаҳрисабзни ва бошқа баъзи жойларни ҳам яхшироқ ободонлаштириш ҳамда халқаро туризмнинг муносиб марказларига айлантириш тўғрисида ўйлаб кўриш вақти келди.

Луначарский санъатни одамларнинг буюк ёрдамчиси деб атаган эди, деди республика композиторлари союзи правлениесининг раиси **Аҳмад Жабборов.** Ўзбек совет композиторлари яратган ва музика маданиятимизнинг дурдонаси бўлиб қолган энг яхши асарларнинг ҳаммаси одамнинг «буюк ёрдамчиси ролини» бажармоқда.

Музика ижодкорлиги соҳасидаги муваффақиятлар ҳақида кўп гапириш мумкин. Бизда шундай муваффақиятлар бор. Лекин ёқимсиз, саёз, тингловчиларга ҳузур бахш этмайдиган асарлар ҳали ҳам пайдо бўлиб қолаётганлигидан кўз юмиб бўлмайди. Бизнинг ижодимизда опера, вокал-симфоник музика, сингари жанрлар, хор асарлари орқада қолмоқда. Биз қўшиқ жанри тўғрисида ҳам бир талай аччиқ ва ҳаққоний сўзларни эшитаяпмиз. Композиторларимиз билан шоирларимиз шу кунларимизнинг қаҳрамонона ишлари, халқ ҳаёти куйланган қўшиқлар яратиш устида кўп иш қилишлари керак.

Ёзувчи **Михаил Шевердин** ўзбек совет адабиёти ҳақида гапириб, дедики, у, революциядан сўнг, революция таъсири остида, Ленин таълимотининг кенг таъсири остида ўзбек характери камолга етишининг жонли, ёрқин, қувончли тарихидир.

Ҳозирги кунда адиблар олдида қандай вазифалар турибди? Республика пойтахти учун машаққатли мана шундай синов кунларида ёзувчилар, айниқса тошкентлик ёзувчилар ҳозир ўз сатрларини шаҳар халқининг нақадар чидамли ва мард эканлигини ҳикоя қилиб беришга, қурилиш ишларининг йилномасини яратишга бағишлашлари лозим.

Ўзбек адабиёти, деди Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Матбуот давлат комитетининг раиси, республика Журналистлар союзи правлениесининг раиси **З. И. Есенбоев,** кўп миллатли совет адабиётининг таркибий қисми бўлиб ўсмоқда, ривожланмоқда ва ҳар томонлама кенгаймоқда. Бу ҳол ҳар биримизни, айниқса ёзувчи билан китобхонни бир-бирига боғловчи нашриёт ходимларини қувонтиради.

Ҳозир энг муҳими шуки, фақат яхши китобларни чиқариб туриш, ёзувчиларнинг ижодий ишини ҳам, нашриётчилик фаолиятини ҳам пухта планлаштириш керак. Бироқ, «Тошкент» ва «Ёш гвардия» нашриётлари ўзларининг тематик планларини асосан авторларнинг заявкаларига асосланиб тузмоқдалар. Бунинг натижасида ишда узилишлар ҳам, штурмбозлик ҳам, хом — хатала асарлар чиқариш сингари ҳоллар ҳам содир бўлмоқда. Ижодий союзлар билан чамбарчас боғланган ҳолда перспектив планлаштириш жорий қилиниши лозим.

Коммунистик партия совет журналистларини ленинча матбуот принциплари руҳида тарбияламоқда. Бу эса, бутун матбуотимиз, радио ва телевидениемиз фаолиятига ўзининг ҳаётбахш таъсирини ўтказмоқда. КПСС Марказий Комитетининг 1964 йилги октябрь Пленумидан кейин бизнинг матбуотимиз республиканинг кўп қиррали ҳаётини дабдабасиз ва шовқин — суронсиз хийла объектив, реалистик тарзда ёритадиган бўлиб қолди. Журналистларнинг вазифаси шуки, улар журналистиканинг публицистик жанрларини, айниқса очерк, мақола, фельетон, репортаж жанрларини ривожлантира ва такомиллаштира беришлари, совет кишисини практикамизда баъзан учраб турганидек, ахён-ахёнда учрайдиган, тасодифий салбий ҳодисалар намунасида эмас, балки асосан ижобий намуналар асосида тарбиялашлари лозим.

Ўзбекистон халқ рассоми **Л. Абдуллаевга** сўз берилади. Ўзбекистон рассомлари фаолиятининг ҳажми, деди у, кейинги вақтларда бениҳоя ўсди, бу фаолиятнинг характери ўзгарди. Буни кўпгина фактлар кўрсатиб турибди — бадиий виставкалар кўпроқ ташкил қилинадиган бўлиб қолди, чинакам бадиий қийматга эга асарлар кўпайди, сафларимиз талантли ёшлар билан тўлиб бормоқда.

Ҳозир биз тарихий воқеалар арафасида турибмиз — Октябрнинг 50 йиллигига ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишлаб катта бадиий виставка тайёрламоқдамиз.

Ўзбекистон ССР маданият министри **З. Р. Раҳимбобоева** ўз нутқида ажойиб совет ёзувчиси Алексей Толстойнинг «Санъаткор давр билан бирга ўсиб боради» деган сўзларини эслатиб ўтди. Бизнинг давримиз эса, шундай даврки, у, санъаткордан энг юксак онглиликни, сидқидил билан ишлашни, партиявий етуклик ва бардамликни талаб қилади.

Замонавийлик, замонавий ижобий қаҳрамон — Ҳозир бизнинг санъатимиз учун энг муҳимдир, чунки идеалларимиз бевосита мана шу замонавийликда, замонавий ижодий қаҳрамонда ифодаланмоқда.

Опера ва балет саҳналарида афсонавий қаҳрамонларга бағишланган асарлар ўрнини М. Юсуповнинг «Хоразм қўшиғи», Р. Ҳамраевнинг «Зулматда нур» сингари тарихий революцион темалардаги опералари эгаллаганлиги қувончли бир ҳолдир.

Санъат ходимлари В. И. Ленин образини саҳнада яратиш каби мураккаб ва ижтимоий вазифага мурожаат қилмоқдалар. Область театрларида Погодиннинг «Кремль соати», Поповнинг «Оила» деган пьесаларини ва бошқа пьесаларни саҳналаштириш учун тайёргарлик ишлари бошланди.

СССР Архитекторлар союзининг секретари **Ю. С. Яралов** сўзга чиқиб дедики, Ўзбекистон ижодий союзларининг бирлашган пленуми чақирилганлиги республика халқининг маънавий масалаларга қизиқиши ниҳоят даражада ўсганлигини кўрсатиб турибди.

Архитектура ҳозир янги Тошкент учун курашнинг олдинги маррасига чиқмоқда, чунки зилзила оқибатларини тугатишда архитектура биринчи роль ўйнайди.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов** сўзга чиқди.

Пленум қатнашчилари қабул қилинган резолюцияда КПСС XXIII съездининг қарорларини қизғин маъқулладилар, воқелигимизни тўғри акс эттириб берадиган, совет кишиларини коммунизм қурувчиларга хос бўлган энг яхши ахлоқий фазилатларга эга қилиб тарбиялайдиган янги асарлар яратишни ўзимизнинг асосий вазифамиз деб ҳисоблаймиз, дедилар. (ЎзТАГ).

ЯНГИ ТОШКЕНТНИ БУНЁД ЭТАМИЗ

СТУДЕНТ–БИНОКОРЛАР

Пойтахт кўчаларининг бугунги манзараси ўзгача. Экскаватор ва скреперларнинг шовқини ҳаммаёқни ларзага келтирмоқда. Бузилган иморатлардан чиққан тахта-ёғочларни ортиб ўтаётган машиналар ҳар зумда кўзга ташланади. Гувиллаб ағдарма «МАЗ»лар чиқиб қолади рўпарадан. Улар танклар қулатган биноларни шаҳримиз юзидан тозалаяпти. Ҳадемай бу ерларда ямяшил хиёбонлар ястанади, кўркам бинолар кўк билан ўпишади. Тошкентимиз тағин ҳам яшариб, ўн беш кунлик ойдек сулув бўлиб кетади.

Ҳозир эса, зилзиладан зарар кўрган эски иморатлар жадал суръатлар билан бузилаяпти. Бинокорларга ёрдамга пойтахт студентлари ҳам келишган. Қалби олов, жасоратли тўрт минг комсомол-ёшнинг эгнида бугун ишчи кийими, қўлида қўлқоп. Чангни ҳам, тупроқни ҳам писанд қилишмаяпти улар. Катта қурилиш учун улкан майдон очиб беришни жадаллаштирмоқдалар.

Мана, марказдаги Ленин кўчаси. Эски пойафзал, озиқ-овқат ва нон магазинлари, кафе ва «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг бинолари «штурм» қилинаяпти. Бригадир Юрий Цалоев бир қарасангиз томда пайдо бўлади, бир қарасангиз кузови

ФОТОРЕПОРТАЖ

□ □ □

ёғочга тўлган машина олдида кўринади. 50 студентга бош у. Тошкент тўқимачилик институти механика факультетининг 1-курс студентлари зиммасига мана шу квартални тозалаб бериш вазифаси юкланган.

Юрий Цалоев (пастдан биринчи расм), ёнига Карим Раҳмонқулов билан Тельман Абдуллаевни олди-да орқа томондан кафе томига чиқиб кетди. Бузиш навбати шу бинога келган эди-да. Техника хавфсизлиги билан танишмоқчи чамаси. Орқа девор ҳали бақувват. Бемалол чиқиб битта-битталаб тўсинларни туширавериш мумкин.

Студентларга (иккинчи расм) буйруқ берилди. Йигитларнинг ярми томга чиқди (учинчи расм), ярми пастда қолди. Томдан тушаётган ёғоч тўсинлар тупроқ орасидан суғуриб олиниб, машина кузовига тахланаверди. Студентлар ниҳоятда эҳтиёткорлик билан ишлашаяпти. Бу ёғочлар ҳали янги қуриладиган иморатларга керак бўлади-да. Шунинг учун уларни синдирмай авайлаб базаларга жўнатиш керак.

Шу куни ўнлаб машина ёғоч ортиб, базаларга томон йўл олди. Умид Гелманов, Владимир Андрианов каби пойтахтлик студентлар билан бир қаторда кубалик курсдошлар Серхио Ганзалес билан Андрес Эстевеслар ҳам тер тўкиб меҳнат қилишди. Улар ҳам ўзбекистонлик студентлар қатори шаҳримизни қайта қуришда ўзларининг улушларини қўшмоқдалар.

Квартал қурилиш материалларидан батамом тозалаб бўлинди. Энди навбат экскаватор ва скреперларга! Бугун-эрта уларнинг овози бу кварталда ҳам баралла гувиллайди. Марказ хом ғишт ва пахса деворлардан халос бўлади.

Шаҳримизнинг зилзиладан зарар кўрган бошқа участкаларида ҳам пойтахт студентлари зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Тошкент Политехника институтининг мингга яқин студенти, Тошкент Давлат педагогика институтининг мингдан ортиқ студенти бинокорлар учун катта қурилиш майдони очиб бермоқдалар. Бир неча кундан кейин бу жойларда Иттифоқимизнинг турли шаҳарларидан етиб келаётган машҳур бинокорлар янги турар-жойлар яратишга киришадилар.

Ж. НОСИРОВ.

А. Абалян фотолари.

КЕНГ, КЎРКАМ, МУҲТАШАМ

Тошкент шаҳар бош архитектори **А. В. ЯКУШЕВ** билан суҳбат

Тошкентнинг бош архитектори столида учта карта ётибди. Шу карталарнинг чизиқларига, бўёқларига, белгиларига синчиклаб қарасангиз, муаззам шаҳарнинг ўтмиши, ҳозирги ҳоли, келажаги кўз олдингизда намоён бўлади.

Бу карталар алоҳида-алоҳида карталар эмас, ҳатто 26 апрелдаги зилзилага қадар ҳам Тошкент қиёфасида шаҳарнинг ривожланиш йўллари равшан кўрина бошлаган эди. Эски кварталлар атрофида янги уй-жой массивлари қад кўтариб, тўғри кўчалар чиқарилаётган, соя-салқин истироҳат боғлари кенгайиб бораётган эди.

Марказга ҳам навбат келди. Эски карта буни ҳам акс эттирган — унга Тошкентнинг қоқ ўртасида, Ленин майдонида улкан бино тасвири туширилган.

Ҳозир учинчи бўлиб турган карта биринчи картанинг ўрнини олиши керак эди. Бу ҳодиса узоқ келажакда эмас, яқин орада содир бўлиши лозим эди. Унда 1966 йилдаёқ бир неча юз эски биноларни бузиб ташлаш кўзда тутилган. Баъзи бир кварталларга бинокорлар келишига ойлар, ҳафталар, кунлар қолган эди. Беш йилликнинг биринчи йилида Тошкентнинг янги марказини барпо этишга киришилмоқчи эди.

Шу орада табиий офат рўй берди. Энди эски ва янги Тошкент карталари ўртасида яна бир карта пайдо бўлди. Бу картани нима деб атасак экан? Вайроналар картаси десакмекин? Йўқ, бу — нотўғри бўлади. Бу — кулфат кўзгуси эмас... Бу актив карта бўлиб, зилзила оқибатларини тугатиш юзасидан қатъий чоралар кўрилганлигидан гувоҳлик бериб турибди.

Ҳар қандай кулфатга бардош берадиган улуғ кучни билдирувчи сўзлар шу картага хос хусусият десак бўлади. Бу куч — совет халқларининг дўстлигидир...

Ўрда ва Москва, Қашқар маҳалла ва Ленинград, Оқтепа ва Киев... кўриб турибсизки, шаҳарларнинг номлари Тошкент маҳаллаларининг номлари билан ёнма-ён қўйилган. Қардош республикалар, мамлакатнинг энг йирик саноат марказлари Тошкентнинг ана шу маҳаллаларини оталикка олишди. Бунинг маъноси шуки, Тошкентда «Черемушка», «Крешчатик», «Автово» деган номлар ва москваликлар, киевликлар, ленинградликлар, минскликлар, тбилисиликларнинг бошқа тортиқлари қад кўтаради. Тошкент бинокорлари ҳам ўз кучларига икки карра, уч карра куч қўшиб ишлайдилар. Орадан бир, икки, беш йил ўтгач...

— Келинг, шаҳримизнинг эртанги кўчалари бўйлаб сайр қилайлик, — деб таклиф қилади Тошкентнинг бош архитектори Александр Викторович Якушев.

...Тошкент бағри кенг, кўркам, баланд-баланд иморатлар савлат тўкиб турган шинам шаҳар бўлади. Унинг чегаралари шарқи-шимолда, жанубда, шимолда янги ерларни ўз ичига олади.

Беш йиллик мобайнида Тошкент тўрт ярим миллион квадрат метр саҳнли уй-жой олади. Бу — хамир учидан патр бўлади. Чунки ишга солинаётган резервларни кўрсатувчи рақамлар кун сайин ортиб бормоқда.

Бу гал чекка массивлар — Чилонзор, Оқтепа, Високовольтная, Қорақамишни четлаб ўтамиз — бу ерлардаги ишлар аввал режалаштириб қўйилганидек давом этмоқда. Марказ бўйлаб юрамиз. Бу ерда ҳам режадан чекинмасликка қарор қилинган. Киритилган тузатиш фақат, шуки, қурилиш муддатлари жадаллаштириб юборилади.

Энди Марказ деган тушунчанинг ўзи ҳам ўзгариб кетди. Бундан буён Гоголь кўчасидан тортиб, то Охунбобоев майдонига қадар бўлган ва пойтахтнинг учта бош магистралини ўз ичига олган катта территория Марказ деб юритиладиган бўлади.

Бу магистралларни барпо этишга ҳозирнинг ўзидаёқ киришиб кетилди. Уларнинг бири — халқлар дўстлиги кўчаси бўлиб, у Тошкентнинг Ғарби-Жанубий дарвозасидан, янги автомобиль йўли ёнидан бошланади. Москвадаги Ленин проспекти сингари кенг кўчанинг етти километри чиқарилди. Чилонзордан бошланиб, Комсомол кўли ёнидан, Фурқат кўчаси бўйлаб, Комсомол майдонига ва сўнгра ҳозирги Аҳмад Дониш кўчаси орқали Шимолий саноат зонасига, Чимкент йўли бошланадиган Тошкентнинг Шимолий дарвозасига бориладиган яна ўн беш километр йўл чиқарилиши керак.

Худди шу тариқа — шаҳарнинг у дарвозасидан бу дарвозасига, бир автомобиль йўлидан, иккинчи автомобиль йўлига олиб борувчи яна иккита магистраль қурилади.

Куйбишев тош йўлидан Сарикўл кўчаси ёнидан, Госпитал бозорини четлаб, Титов кўчаси ёқалаб ва сўнгра Октябрь райони бўйлаб—Ғарбий уй-жой массивига қадар иккинчи магистраль чиқарилади.

Учинчи магистраль Оҳангарон тош йўлидан бошланиб, Генерал Петров кўчаси бўйлаб Карл Маркс кўчасидаги қўшқават йўлни четлаб, Якуб Колас, Виктор Малясов, Максим Горький кўчалари орқали олий ўқув юртлари шаҳарчасига чиқади. Бу ўринда Якуб Колас кўчаси ўрнида у билан ёнма-ён ўтган Ҳамид Олимжон кўчасини кўрсатса ҳам бўлади — магистраль шу қадар кенгки, ана шу иккала кўча қўшилиб кетади.

Тошкент шаҳрини қуриш проблемаси ана шу бош ўқ йўллар бўйлаб амалга оширилади. Транзит қатновидан ташқари асосий транспорт оқимининг ҳаммаси ана шу ўқ йўллардан ўтадиган бўлади. Транзит қатнови эса, ҳозир бино қилинаётган айланма йўл орқали Тошкентни четлаб ўтиб кетади. Бу магистраллар пойтахт марказининг чеккалари бўлади.

Бир қарашда бир-бирига зид бўлиб кўринадиган икки рақамни айтиб ўтиш ўринли бўлади. Тошкентнинг марказидаги уй-жой майдони тўрт баравар кўпайса, парклар, скверлар, боғлар тахминан эллик баравар кенгайтирилади. Бу кўпайиш қўшимча ерлар ҳисобига бўлмай, ҳозирги мавжуд ерларда бўлади. Бунинг сабаби нима?

— Бунинг сабаби шуки, деб тушунтиради Александр Викторович, — уйлари ўн-ўн икки оила яшайдиган бирнеча уйча ўрнида эллик, юз квартирали бино қад кўтаради.

Кўкат билан сув, Тошкентга хос безак. Гуллар, дарахтлар, ариқлар, фонтанлар — кўзга ором берадиган, соя-солқин ташлайдиган, ҳавони беғубор қиладиган нарсаларнинг ҳаммаси Тошкентга энг юксак норма билан берилади. Қуш учар баландликдан қараган кишига катта-катта уйлар зангори-яшил денгиз ўртасидаги оролчалар бўлиб кўринади. Революция скверидан Ленин майдонига қадар, ҳозирги Карл Маркс ва Коммунистик кўчалар бўйлаб, хиёбон барпо этилади. Бу хиёбон тошкентликларнинг энг оромбахш сайилгоҳи бўлади. Бошқа бир хиёбон Братская кўчаси бўйлаб ўтади. Ленин ва Самарқанд кўчалари ёқалаб, Анҳор соҳилида учинчи кўкаламзор пайдо бўлади.

Собиқ «Янги» ва «Эски» шаҳарнинг ҳамма кўчаларида муҳташам бинолар қурилади.

Муҳташам бинолар... ҳали яқинда Тошкентда беш қаватли иморат муҳташам бино, деб ҳисобланар эди. Эндиликда тўққиз қаватли иморатлар қуришга киришилди. Синчи ва тўсини темир бетондан бўладиган, осма панелли бундай уйлар марказдаги биноларни қуришга асос қилиб олинади. Лекин тўққиз қаватли бино одатдаги, оддий бино бўлиб қолади, Ленин майдонида 20 қаватли иморатнинг пойдевори тайёрлаб қўйилди.

Гап фақат қаватларнинг кўплигидагина эмас, албатта, Янги бинолар эскиларига қараганда ҳар жиҳатдан устун бўлади. Квартираларни яхшироқ жойлаштиришнинг типовой лойиҳалари тасдиқланди. Офтобдан ҳимоя қилиш чоралари кўрилди, ҳаво янгилаб туриладиган бўлди. Мактаблар, касалхоналар, музейлар, клублар, ресторанлар, магазинлар илгарилардан яхши бўлади.

Тошкент театрларининг жойлаштирилиши ўзгартирилади — Ҳамза номли театр учун Навоий кўчасидаги бино реконструкция қилинмоқда. Рус драма театри учун икки майдон — театр майдони яқинида ва Лаҳути кўчаси атрофидаги жой, қўғирчоқ театри учун Куйбишев кўчасидаги болалар парки қаршисидаги жой тайёрланмоқда. Комсомол майдонида цирк қурилмоқда.

— Кварталларнинг ҳаммаси ҳам ўзига хос қилиб яхши безатилади, дейди бош архитектор, стандарт деталлар ва конструкцияларни ишлатиш, лойиҳаларни типовой қилиш биноларнинг бир хил бўлишига олиб келмайди. Кўпдан-кўп хилма хил композициялар, жойлаштириш ва безак усулларидан фойдаланиш ўзимизнинг ихтиёримизда. Барча республикаларнинг архитекторлари ва бинокорлари ёнма-ён туриб ишлашининг ўзиёқ ҳар бир район ва ҳар бир квартал кўркам ва ўзига хос бўлади, деб умид қилишга имкон беради.

...Ўзбекистон пойтахти лойиҳалаш институтларидан тайёр бўлиб чиқаётган минг-минг варақ чертеж ва эскизлар Тошкент маркази деб номланган улкан қурилиш майдончасида ўз ифодасини топади. Ана шу лойиҳаларда, ана шу майдончаларда Янги Тошкент картасида тасвирланган режалар рўёбга чиқарилади.

ШАРАФЛИ БУРЧ

Зилзила муносабати билан Тошкентнинг санитария ҳолати бирмунча мураккаблашди. Куни кеча шаҳар партия активи йиғилишида қатнашган медицина ва коммунал хўжалик ходимлари мана шу масалани муҳокама қилишди.

Активни Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари ўртоқ **В. С. Скребнев** очди. Шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Х. А. Асомов** ахборот берди. Ўртоқ Х. Асомов зилзила муносабати билан шаҳарда санитария ҳолатининг мураккаблашганлиги, юқумли касалликларнинг олдини олиш вазифаси фақат медицина ходимларигагина эмас, шунингдек савдо, умумий овқатланиш ва коммунал хўжалиги ходимларига ҳам taaлуқли эканлигини уқтирди. Шунингдек, ўртоқ Асомов шаҳарда санитария-гигиена ҳолатини яхшилаш учун кураш йўлида кўрилаётган чора ва тадбирлар ҳақида батафсил гапирди.

Профессор **Ш. Х. Хўжаев** тозаликка риоя қилиш ичак-қорин касалликларининг олдини олишда муҳим омил эканлигини таъкидлади. Шунингдек у бу курашда Қизил яримой жамияти, жамоатчилик, комсомоллар ва студентларни актив қатнашишга чақирди.

Актив қатнашчилари йирик совет эпидемиологи, СССР медицина фанлари Академиясининг ҳақиқий аъзоси ўртоқ **Н. Жунов—Вережниковнинг** нутқини зўр қизиқиш билан тинглашди.

— Шаҳарнинг бир қисм аҳолиси, — дейди у, — одатдан ташқари санитария-гигиена шароитида яшамоқда. Шу сабабли медицина ва бошқа санитария хизмати билан боғлиқ бўлган ходимлар аҳолига хизмат кўрсатишда турмушнинг барча икир-чикирларигача эътибордан қочирмасликлари, юқумли касалликларнинг келиб чиқишига йўл қўймасликлари лозим. Бунинг учун табиий офат оқибатларини тугатиш учун кураш олиб бораётган ҳар бир тошкентликдан санитария талабларига тўла риоя қилиш талаб қилинади.

— Совет фани, — дейди нотиқ пировардида, — юқумли касалликларга қарши кураш ва унинг олдини олиш қудратига эга.

Активда кўриб чиқилган тадбирлар асосида ҳар бир корхона, муассаса коллективи юқумли касалликларнинг олдини олиш йўлида профилактик тадбирларни белгилаб олишлари, аҳоли ўртасида тушунтириш ишларини кучайтириш, шаҳарда санитария-гигиена қоидаларига риоя қилмаётган кишиларга, корхона ва муассаса раҳбарларига нисбатан талабчанликни ошириш керак. Партия, совет, комсомол ва касаба союз ташкилотлари ўзаро ҳамкорликда юқумли касалликларга йўл қўймаслик учун бутун чоралар билан кураш олиб боришлари лозим.

БОЛТИҚБЎЙИ СОВҒАЛАРИ

Чилонзор массивида Тошкентликларга туҳфа тариқасида Болтиқбўйи республикалари квартали қурилади. Шу муносабат билан Тошкентга келган Таллин уйсозлик комбинатининг участка бошлиғи Хэйно Кэйтс қуйидагиларни айтди:

— Эстония ССР бинокорлари Тошкентдаги Чилонзор массивида бунёд этиладиган Болтиқбўйи республикалари кварталида тўртта 40 квартирали турар-жой биносини қуриб берадилар.

Таллиндан бир группа лойиҳачилар келиб тезда ана шу уйлар лойиҳасини ишлаб беришади. Июнь ойида эса, 250—300 кишидан иборат тажрибали ғишт терувчилар, бетончилар, монтажчилар, сувоқчилар, бўёқчилар ва механизаторлар етиб келишади .

Бинокорларимиз ўзимиз олиб келган вагонларда яшашади. Кўчма ошхона ва медицина пунктимиз ҳам бўлади.

Биз бу уйларни ўз материалларимиздан миллий архитектура услубларимиз асосида қурамиз. Йил охиригача 2 та 40 квартирали турар-жойни қуриб, квартираларнинг калитларини тошкентликлар қўлига топширамиз.

Латвия ССР Қурилиш министрининг ўринбосари Ояр Янович Карклинь билан ҳам суҳбатда бўлдик:

— Биз ҳам Болтиқбўйи республикалари кварталида 7500 квадрат метр майдонга эга бўлган турар-жой биноларини қуриб бериш ниятидамиз, — деди ўртоқ Карклинь.

Шу йил охиригача 2 та 40 квартирали уй қуриб фойдаланишга топширамиз. Бу уйларда латиш халқи миллий меъморчилигининг энг яхши намуналарини акс эттирсак деган режаларимиз бор.

Бинолар лойиҳаси устида тажрибали архитектор Волтер Янович Вавул бошчилигидаги бир группа лойиҳачиларимиз иш олиб бормоқдалар. Бизнинг қурилиш материалларимиз, конструкция, механизм ва машиналаримиз ҳам яқинда Тошкентга келади. Июнь ойида махсус поездда бинокорларимиз етиб келишади.

С. БЕГИЖОНОВ.

ЗИЛЗИЛА ҚАЧОНГАЧА ДАВОМ ЭТАДИ?

«Нима учун ер қимирлайди?», «Ер қимирлаш қачонгача давом этиши мумкин?».

Тошкентда юз берган зилзиладан сўнг, ана шундай саволлар тез-тез қайтариладиган бўлиб қолди. Бу саволларга жавоб беришдан олдин ернинг нимадан ташкил топганлиги, зилзиланинг қандай пайдо бўлиши тўғрисида тўхталиб ўтмоқчимиз.

Ер — бу 12 минг 740 километр диаметрга эга бўлган шарсимон физик жисм. У ўз ўқи ва қуёш атрофида узлуксиз равишда айланиб туради. Ер шарини тасвирловчи глобус сатҳига қарасангиз, ер юзасининг бир хилда эмаслиги, унинг 70 процент майдони сувлик бўлса, 30 проценти қуруқлик билан қопланганлигини кўрасиз. Ер юзаси ва океан ости рельефи ҳам текис эмас. Булар эса, ернинг мутлоқий ва мунтазам равишда тараққий этадиган ва ўзига хос ҳаёт кечиришидан далолат беради. Инсон ўз ҳаёти давомида (60—70 йил мобайнида) буни кўра билмайди. Лекин, ер қатламларида юз бераётган чўкиш ва кўтарилишларнинг, сув босиб кетиши ва қайтишларининг гувоҳи бўла олади. Масалан, қадим Миср маданияти даврида Нил дарёсининг қуйи оқимида қурилган миноралар бир неча бор Ўрта ер денгизи суви остида қолган. Минора деворларидаги молюска, краб, қум билан озиқланувчи ҳайвон қолдиқлари бундан далолат бериб турибди. 1912 йилда Фин кўрфазидаги балиқчилар қайиқ боғлаб қўядиган қоялар ҳозирги кунда беш-олти метр баландликка кўтарилган.

Кўп йиллар мобайнида олиб борилган геофизик текширишлар шуни кўрсатдики, Аму дарёси бошланадиган Панжоб тоғлари шу дарёнинг қуйи оқимига нисбатан 2,5 метр баландликка кўтарилди. Шарқий Канада қирғоқларидаги қалин ўрмонлар ҳозирги кунда сув остида қолиб кетган. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Бинобарин, инсон ернинг устки қатламидаги ва ернинг 5—6 километр чуқурлигидаги харакатлардан хабардор.

Биз яшаб турган тупроқ қатлами ер пўстининг қалинлигига нисбатан чивин игнаси узунлигига ҳам тенг бўлмай, кўпчилик зилзилалар у орқали инсонларга сезилиб туради.

Олимларнинг ҳисобларига қараганда, бир йил давомида бутун ер шарида бир неча юз минг марта, бир минутда эса, икки марта ер қимирлайди. Шунга қарамай, ер юзасида нисбатан зилзилалар кўп бўладиган ва оз бўладиган зилзилалар учраб туради. Ер қимирлаш кўп бўладиган зоналарга СССРнинг шарқий ва жанубий қисми ҳам киради. Бу зона Владивостокдан бошланиб, Ҳималай, Тянь-Шань, Помир-Олой, Небит доғ ва Кавказ тоғ тизмаларини ўз ичига олади.

Ер юзида содир бўладиган зилзилаларнинг 21 проценти ана шу қайд этилган зонага тўғри келади.

Ер қимирлашлар фақат қуруқликдагина бўлмайди. Ер қимирлашлар ҳатто океан сувлари остида ҳам содир бўлиб туради.

Ана шу зилзилалар қаерда пайдо бўлмасин, улар икки ҳил куч таъсирида ҳосил бўлади. Биринчиси ички кучлар, яъни ер остидаги моддаларнинг ҳаракати, тектоник узилишлар, вулқонлар, радиактив элементларнинг парчаланишидан иборат. Ернинг уски қатламларида содир бўладиган катта ўпирилишлар ва сурилишлар, газ портлашлари ва катта ҳажмдаги метиоритларнинг зарбалари эса иккинчи хил кучлар тоифасига киради.

Ана шу кучлар таъсирида ер остида жуда кўп миқдорда ва катта кучга эга бўлган энергия ажралади. Бу энергия зилзилага сабабчи бўлади. Демак, ер устида бўлиб турадиган тебранишлар ҳамда силкинишлар ер билан боғлиқ бўлган оддий ва кутиладиган кундалик воқеадир.

Агар ер юзида содир бўлган ер қимирлашларни Тошкент зилзиласи билан солиштирсак, юқорида айтган фикримизни яна бир марта тасдиқлаган бўламиз.

Зилзила қачонгача давом этиши мумкин? 1870 йилда Грецияда бўлган ер қимирлаш уч йил давом этган эди. 1775 йилда Португалиядаги Бискай кўрфазининг сув остида жойлашган зилзила катта офатларга сабаб бўлган. Зилзила кучи билан денгиз тўлқинлари қарийб 30—40 метрга кўтарилган ва бошқалар...

Юз берган бу зилзилаларни кўз олдимизга келтирсак, Тошкентда юз берган зилзила улар олдида ҳеч гап бўлмай қолади. Ҳақиқатан ҳам Тошкент зилзиласи улар олдида кучи ва қайталаниш миқдори жиҳатидан жуда оддий ва осойиштадир. Шунинг учун ҳам, муҳтарам тошкентликлар, биз геолог ва сейсмологлар сизларни ишонтириб айтамизки, ортиқча безовталанишга ва саросимага тушишга ҳожат йўқ.

Мутахассисларнинг фикрича, ҳозир бўлиб турган зилзилаларнинг кучи 26 апрелда юз берган зилзила кучидан ошмайди, аксинча борган сари сусайиб боради. Кичи сезадиган ер силкинишлари тез орада тинчиб қолади.

М. ЗОКИРОВ,
геология-минералогия фанлари кандидати.

М. ҚОДИРОВ,
Х. Абдуллаев номидаги Геология ва геофизика институтининг илмий ходими.

НАМАНГАНДА УЙ ТЎЙЛАРИ

НАМАНГАН. (ЎзТАГ). Наманганликлар зилзиладан зарар кўрган тошкентлик йигирма уч оилани самимий кутиб олдилар.

Давлат комиссияси «аъло» баҳо билан қабул қилган йирик панелли уйда тошкентликлар уй тўйи ўтказдилар. Ҳар бир оилага икки-уч хоналик секция берилди. Наманганликлар республика пойтахтидан келадиган янги меҳмонларни кутиб олишга шай бўлиб турибдилар.

Наманган меҳнаткашлари тошкентликларга бошқа соҳаларда ҳам ёрдам бераётирлар. Тошкентга ёрдам фондига ҳозирдаёқ эллик минг сўмдан ошиқ пул топширилди.

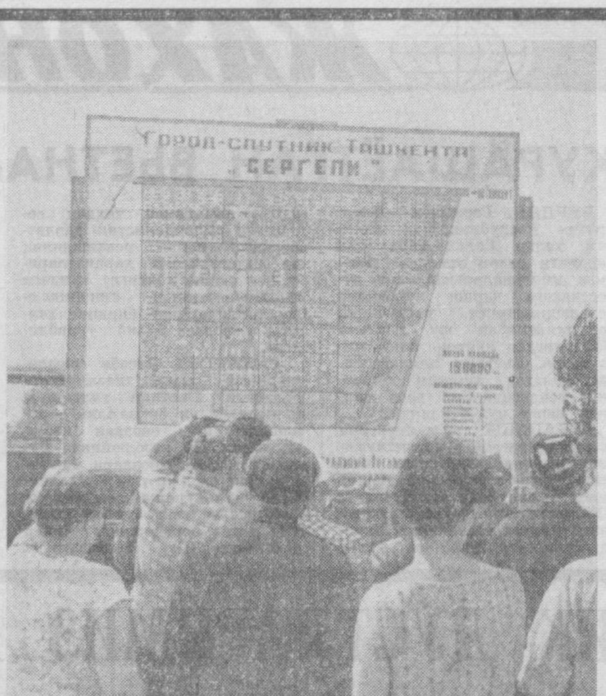

Тошкент яқинидаги Сергели посёлкасида янги йўлдош-шаҳарча қуришга киришилди. Яқинда бу ерга биринчи ғишт қўйилди. Ҳадемай турар-жой майдони — 150 минг квадрат метр бўлган янги шаҳарча бўй чўзади. Суратда: Сергели йўлдош-шаҳарчаси макети олдида.

А. Абалян фотоси.

ТОШКЕНТГА ЁРДАМ УЧУН

БОКУ. (ТАСС). Озарбайжон Компартияси Марказий Комитети билан республика Министрлар Совети биргаликда қарор қабул қилдилар. Шу қарорга кўра, Боку биринчи иморатсозлик комбинатининг кучи ва маблағлари билан Ўзбекистон пойтахтида умумий саҳни 35 минг квадрат метрли уй-жой бинолари қурилади. Бу биноларни Чилонзор районида қуриш мўлжалланади, маълумки, Боку ва Тошкент иморатсозларининг йирик панеллар ишлаб чиқарадиган бир-бирлариникига ўхшаган корхоналари бор. Шу сабабли, «Озарбайжонча» иморатлар шаҳарнинг умумий манзарасига монанд бўлиб тушади.

Озарбайжон ССР Қурилиш министрлиги Ўзбекистон пойтахтига малакали ишчилар ва инженер - техник ходимларнинг катта группасини, шунингдек бутун зарур техника ва бинокорлик материалларини юборади.

Озарбайжон корхоналари Тошкентга мўлжалланган металл конструкциялар, томбоп, изоляция материаллари ва бошқа бинокорлик материалларини тайёрлаб бериш заказларини бажармоқдалар.

Ўзбекистон пойтахти учун ҳар хил маҳсулот тайёрлаб бераётган Боку заводлари бу маҳсулотларни биринчи галда ишлаб чиқармоқдалар. Гипс буюмлар заводи 25 минг квадрат метр қуруқ сувоқ материалларини Тошкентга муддатидан қарийб ярим йил олдин тайёрлаб жўнатди. Шу кунларда бокуликлар Тошкентга 12 та башняли кран ва бошқа ўйлаб қурилиш механизмлари, кўп миқдорда электр двигателлар, трубалар юбордилар.

ТОШКЕНТЛИКЛАР УЧУН

БИНОКОРЛИК МАТЕРИАЛЛАРИ СЕРОБ

Тошкентда рўй берган зилзила кўплаб турар-жой биноларига зарар етказди. Ҳозир янги иморатлар қуриш билан бирга шикастланган турар-жойларни ҳам жадал суратда ремонт қилиш ишлари бошлаб юборилди. Бу вазифаларни бажаришда Иттифоқимизнинг барча шаҳарлари бизга ёрдам бермоқда. Қардош республикалардан бинокорлик материаллари ортиб келаётган поездлар кетма-кет Тошкент станцияларига етиб келмоқда. «Узлесстройторг» бошқарувчисининг ўринбосари ўртоқ М. Қирғизбоев шу хусусда мухбиримизга қуйидагиларни билдирди.

«Узлесстройторг»ни барча савдо базаларида уй деталлари комплектлари, тахта ва ёғоч, дераза ойнаси, цемент, оҳак, шифер ва бошқа хил бинокорлик материаллари кенг кўламда сотилабошланди. Биргина Москва шаҳри қўшимча равишда 18 минг кубометр ёғоч етказиб берди. Свердловск шаҳридан юборилган «М—3» типидаги уй деталлари комплекти ҳам сотилабошланди. Яқин кунлар ичида яна 400 комплект уй деталлари етиб келади.

Меҳнаткашларга сотиш учун кўплаб тахтадан ташқари 180 минг кубометр фанер, 18 минг кубометр синчбоп ёғоч, 40,5 минг кубометр плита, 1800 тонна цемент, 3 миллион дона шартли плита шифер, 100 тонна белила қабул қилиб олинди. Бошқа хил бинокорлик материаллари ҳам базаларга бетиним келиб турибди. Улардан ремонт талаб бинолар учун исталган миқдорда сотиб олиш мумкин.

Ҳозирги кунда бинокорлик материаллари савдоси айниқса қизғин тус олган. Биргина Салор савдо базаси сўнгги бир неча кун ичида аҳолига 5 минг дона шифер сотди. Яна сотишга мўлжалланган 10 минг донадон кўпроқ шифер турибди. Бинокорлик материаллари керак бўлса, Шота Руставели кўчасидаги 93-уйга, Рисовая кўчасидаги 2-тупик, 9-уйга, Металлист кўчасидаги 100-уйга жойлашган савдо базаларига ҳамда Салор базасига мурожаат қилишингиз мумкин.

«ТЎЛҚИНЛАР»

Тошкент телевидение студиясининг адабий-драматик эшиттиришлар редакцияси атоқли ёзувчи Ойбекнинг «Нур қидириб» повести асосида уч қисмдан иборат телевизион бадиий фильмни суратга олди (Сценарий автори Ғ. Расулев, постановкачи режиссёр Ҳожимурод Иброҳимов, фильмни ёш кинооператор Г. Ким суратга олган).

Бу телевизион фильмдаги асосий ролларни ёш артистлардан Тўғон Режаметов, Ғайрат Нурбоев, Асад Алимуҳамедов, театр санъати институтининг студенткаси Г. Жамилова ва бошқалар ижро этишган.

Рассом — Островский номидаги Тошкент театр ва рассомчилик санъати институтининг дипломанти Садир Зиямуҳамедов.

Озодлик, илм-маърифатга интилишни, чин муҳаббат, соф севгини тараннум қилувчи бу янги фильм тез кунларда телетомошабинларга тақдим қилинади.

Э. МУСАЕВ.

ТОШКЕНТДА ВА БАЛХАШДА

ҚУЁШ ТУТИЛИШИГА ДОИР

20 май куни Қуёш тутилиши астрономлар олдиндан айтган, газетамизда илгари хабар берилган вақтда бошланди. Соат 17 да Ой Қуёш дискининг 82 процентини тўсди, Қуёш нури хиралашиб, ҳаво совуди.

Тошкентдаги астрономик обсерватория телескопи орқали табиатнинг бу қизиқ ҳодисаси диққат билан кузатилди. Кузатишни шунингдек Балхаш кўлига жўнаб кетган илмий ходимлар ҳам олиб бордилар.

Кузатиш натижалари ҳақида академик В. Шчеглов қуйидагиларни айтди:

— Қуёш тутилиши вақтида биз Ойнинг Қуёш диски бўйлаб ўтишини кўрсатувчи бирнеча юз сурат олдик. Улар Ой ҳаракати назариясига яна аниқликлар киритади. Мазкур фотосуратлар ёрдамида радиоастрономлар учун катта қизиқиш туғдирадиган маълумотлар ҳам олинди.

Қуёшнинг ҳалқасимон тутилишини яхшироқ кузатган Балхаш кўлидаги экспедициядан ҳам муҳим тадқиқотлар кутамиз.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ПАХТАЧИЛИК ВА ПИЛЛАЧИЛИК ИЛҒОРЛАРИНИ СССР ОРДЕН ВА МЕДАЛЛАРИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА *)

Пахта ва пилла ҳосилдорлигини оширишдаги муваффақиятлари учун қуйидагилар **мукофотлансин:**

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

Абдуллаев Турғун — Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхозининг аъзоси.

Абдумуталов Абдуманноп Йўлдошевич — Қуйи Чирчиқ колхозлараро қурилиш ташкилотининг старший прорабн.

Абдураззоқов Убайдулла Аббосович — Ўзбекистон КП область комитетининг бўлим мудири.

Абдураҳмонов Турдимурот — Янгийўл районидаги Карл Маркс номли колхознинг звено бошлиғи.

Абеева Олия — Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь» колхозининг аъзоси.

Абрамова Пелагея Филипповна — Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги бошқармаси бошлиғининг собиқ ўринбосари.

Одилов Хожибой — Бўка районидаги «Ленинобод» колхозининг бригада бошлиғи.

Одилов Мурот Мусаверович — «Узсельхозтехника» республика бирлашмаси раисининг ўринбосари.

Азимов Комил — Янгийўл район қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши бошқармасининг бошлиғи.

Азимова Манзура Каримовна — «Узсельхозтехника» республика бирлашмаси бошқармасининг инженери.

Айтқулов Омонқул — Калинин районидаги «Ленинизм» колхозининг бригада бошлиғи.

Алавутдинов Файзулла Хўжаевич — область совхозлар трести директорининг ўринбосари.

Алиқулов Солиқул — Бўка районидаги Тельман номли колхознинг звено бошлиғи.

Алихонов Бакир — Оққўрғон районидаги «Озод» колхозининг звено бошлиғи.

Анастасов Арташес Хачатурович — «Хлопководство» журналининг бош редактори.

Орифов Тўлқин Тоҳирович — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ишлар бошқармасининг референти.

Асқарова Карима — Калинин районидаги Собир Раҳимов номли колхознинг звено бошлиғи.

Ануа Анатолий Александрович — «Узглавводстрой» бошқармасининг бошлиғи.

Аҳмедов Назир — Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг бўлим мудири.

Бакулин Василий Петрович — Оққўрғон районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг бош агрономи.

Бошқирова Руқия — Янгийўл районидаги Собир Раҳимов номли колхоз аъзоси.

Белоусов Михаил Александрович — Бутуниттифоқ пахтачилик илмий текшириш институтининг лаборатория мудири.

Белявский Владимир Петрович — Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги бошқармасининг бош инженери.

Буктиров Қулбой — Бўка районидаги Жамбул номли колхознинг звено бошлиғи.

Ғозиев Наим — Бекобод районидаги 1-«Далварзин» совхозининг звено бошлиғи.

Ғозиқулов Қаюм — Бўка районидаги 1-«Пискент» совхозининг звено бошлиғи.

Ғаниев Мажид Саидович — Ўрта Осиё қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш илмий текшириш институтининг директори.

Гирник Екатерина Ивановна — Ўзбекистон ССР гидрометеорология бошқармасининг бўлим бошлиғи.

Горн Владимир Николаевич — Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги Бош бошқармасининг бошлиғи.

Давшан Аким Спиридонович — Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги республика уруғлик пахта станциясининг директори.

Давидов Илья Семёнович — Бутуниттифоқ пахтачилик илмий текшириш институтининг бўлим мудири.

Дегерменжи Ҳалил — Оққўрғон районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг звено бошлиғи.

Дегтяр Владимир Иванович — Ўзбекистон ССР Госплани бўлимининг бошлиғи.

Деҳқонов Омонбой — Бекобод районидаги Ленин номли колхознинг инженер-гидротехниги.

Жонтелиев Эргаш — Янгийўл районидаги Энгельс номли колхознинг бригада бошлиғи.

Духанина Григорий Петрович — Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети бўлими мудирининг ўринбосари.

Ёрматова Сафаргул — Ўрта Чирчиқ районидаги Ленин номли колхоз аъзоси.

Завгороднев Алексей Архипович — Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги бошқармасининг бош инженери.

Запрометов Сергей Георгиевич — Журин номидаги Ўрта Осиё ирригация илмий текшириш институтининг илмий секретари.

Захарова Ксения Дмитриевна — «Узсельхозтехника» республика бирлашмаси бўлимининг старший мутахассиси.

Иброҳимов Ҳаким Алиматович — Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Профессионал-техника таълими Давлат комитети раисининг ўринбосари.

Иброҳимов Шукур Иброҳимович — Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги пахтачилик селекцияси ва уруғчилиги институтининг директори.

Иброҳимова Фарида — Калинин районидаги Калинин номли колхознинг звено бошлиғи.

Иноятов Неъмат Шаропович — Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш институтининг старший ўқитувчиси.

Исабоев Тоғабой — Калинин районидаги «Коммунизм» колхозининг аъзоси.

Исломов Маҳамат — Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхознинг бригада бошлиғи.

Қодиралиев Равил Исломович — «Узгипросельстрой» институти бош инжнерининг ўринбосари.

Қодиров Бинор Набиевич — «Узгипроводхоз» институтининг директори.

Кан О-Нам — Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхознинг бригада бошлиғи.

Кандалов Сергей Александрович — Марказий статистика бошқармасининг бўлим бошлиғи.

Катницкий Александр Яковлевич — «Узсельхозтехника» республика бирлашмаси бошқармасининг бош инженери.

Қорнев Мақсуд — «Совет Ўзбекистони» газетасининг редактори.

Каримбеков Раҳмон — Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг звено бошлиғи.

Карицкий Константин Иванович — Тошкент экскаватор ремонти заводининг директори.

Қаршибоева Зилол — Бўка районидаги «Гулистон» колхозининг аъзоси.

Қосимов Олим — «Узсельхозтехника» республика бирлашмасининг старший инженери.

Қосимов Карим Қосимович — Бўка районидаги 6-қурилиш участкасининг экскаватор старший машинисти.

Ким Пен-Чир — Ўрта Чирчиқ районидаги «Северний маяк» колхозининг бригада бошлиғи.

Кимельман Владимир Александрович — Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг сектор мудири.

Киселев Михаил Васильевич — «Узгипроводхоз» институтининг проект бош инженери.

Коган Шай Лазаревич — область қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бош инженери.

Козик Евгений Михайлович — Ўрта Осиё гидрометеорология илмий текшириш институтининг сектор бошлиғи.

Коломейцев Александр Васильевич — «Узсельхозтехника» республика бирлашмаси Бош бошқармасининг бошлиғи.

Кондратюк Василий Пантелеймонович — Бутуниттифоқ пахтачилик илмий текшириш институтининг лаборатория мудири.

Қурбонов Борис Палладиевич — Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги техника советининг раиси.

Курчиева Гулсин — Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг аъзоси.

(Давоми бор).

* (Боши газетанинг 17, 20-май сонларида).

ТЎПЛАР «ЁМҒИРИ»

Мамлакат футбол чемпионатининг 8-тури ҳужумчилар учун қувончли, дарвозабонлар учун кўнгилсиз натижа берди. Ҳаммадан ҳам Кутаиси дарвозабони Квасхвадзе уятда қолди. Бокулик ҳужумчилар уни етти марта тўпни тўр ичидан олиб чиқишга мажбур этдилар. Рақибини 7:0 ҳисобида енгган «Нефтяник» рекорд қўйиб, учинчи ўринга кўтарилди. Турнир жадвалини бошқариб бораётган киевликлар эса кутилмаганда ўз майдонида Одесса армиячиларига бир очкони бой бердилар. Ҳисоб 1:1. Шуниси қизиқки, Одессанинг иккинчи командаси — «Черноморец» ҳам киевликларнинг зафарли юришини тўхтатаолган эди. Умуман, бу турда кутилмаган натижалар кўп бўлди. Жумладан, кетма-кет олти марта енгилган Москванинг «Локомотив» командаси ниҳоят биринчи ғалабани қўлга киритди. У «Зенит»га 2:0 ҳисобида ютқизиб туриб, сўнг кетма-кет уч тўп киритиб, дастлабки икки очкога эга бўлди. «Крилья Советов» ҳам биринчи ғалабага эришди. Куйбишевликлар «Динамо» (Тбилиси) футболчиларини 2:1 ҳисобида енгдилар. Ростов армиячилари «Арарат»ни 3:1 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. «Динамо» (Минск) — ЦСКА, «Черноморец» — «Торпедо» (Москва) учрашувлари 1:1 ҳисобида дуранг бўлиб тугади ва ниҳоят Москва динамочиларининг «Қайрат» билан мусобақаси 2:0 ҳисобида пойтахтликлар фойдасига ҳал бўлди.

Бугун «Пахтакор» Москвада «Спартак» билан учрашади.

Украинанинг Луганск областидан чиққан қурилиш поезди Тошкентга етиб келди. 270 бинокор бугун-эрта пойтахтимизда янги турар-жой бинолари қуришга киришади. Суратда: меҳмонларни Қизил тўқимачи станциясида кутиб олиш пайти.

А. Абалян фотоси.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ВАТАНПАРВАРЛАР ҲУЖУМИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Жанубий Вьетнам ватанпарварларининг йирик отрядлари Гуэ шаҳридан 90 километр чамаси шимолроқда жойлашган Сайгон қўшинларининг икки ҳарбий постига ҳужум қилдилар. Ҳужум олдидан ҳар икки пункт миномётдан шиддат билан ўққа тутилди. Ассошиэйтед Пресс агентлиги мухбирининг Гуэдан хабар беришича, икки соат давом этган жанг вақтида ҳарбий постларнинг гарнизонлари талай талафот кўрган.

АГРЕССОРЛАРНИНГ ЕВУЗЛИКЛАРИ

ХАНОЙ. (ТАСС). 7-Флот авианосларида ҳамда Жанубий Вьетнам ва Таиланддаги ҳарбий базаларда жойлашган Америка самолётлари Вьетнам Демократик Республикаси ҳаво чегарасига бостириб кирди, Хатинь, Нгеан, Тзаньхоа ва Намха вилоятларидаги аҳоли зич яшайдиган районларни ва саноат иншоотларини бомбардимон қилди ва ўққа тутди.

КУРАШАЁТГАН ВЬЕТНАМ БИЛАН БИРДАМЛИК

БЕРЛИН. Германия Демократик Республикасида Вьетнам халқи билан бирдамлик ҳаракати давом этмоқда. Америка империалистларининг агрессиясига қарши норозилик резолюцияларига республика гражданларидан шу дамгача 600 мингдан кўпроқ киши имзо чекди. Вьетнам халқига ёрдам фондига кейинги ойларнинг ўзидагина бир неча миллион марка пул тўпланди.

БУДАПЕШТ. Умумвенгрия тинчлик кенгаши президиумининг бу ерда бўлиб ўтган кенгайтирилган мажлисида унинг раиси Эндре Шик сўзга чиқиб, АҚШнинг Вьетнамдаги агрессияси йўлига ғов солиш, Европа хавфсизлигига ва бутун дунёда тинчликка таҳдид солаётган империалистик давлатларнинг ошкора реваншчилик ва милитаристик ҳаракатларига чек қўйиш ҳозирги кундаги миллион-миллион тинчликсевар кишиларнинг биринчи галдаги вазифаси бўлиб турибди, деди.

БУХАРЕСТ. Касаба союзларининг бу ерда ўтказилаётган съездида Вьетнам халқининг кураши билан бирдамлик резолюцияси бир овоздан қабул қилинди. Шу резолюцияда Руминия касаба союзлари ўз Ватанининг озодлиги ва мустақиллиги учун курашаётган қардош Вьетнам халқига бундан буён ҳам мадад бераверишга тайёр дейилади. Шу резолюцияда Руминия касаба союзлари АҚШнинг Вьетнамдаги агрессив урушини қораладилар, Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилишларни дарҳол тўхтатишни, Жанубий Вьетнамдан чет эл қўшинларини олиб чиқиб кетишни ва Женева битимларига риоя қилишни талаб этилар.

ЛОНДОН. Англия ўт ўчирувчилари касаба союзининг Моркамбда ўтказилган йиллик конференцияси қатнашчилари қабул қилган резолюцияда Англия АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясини қувватлашни тўхтатиши лозим, дейилади. Бу резолюция бир овоздан қабул қилинди. Лейбористлар партиясидан сайланган парламент аъзоси, ўт ўчирувчилар касаба союзининг собиқ бош секретари Жон Хорнер конференцияда сўзга чиқиб, «Вьетнамга нисбатан Англиянинг ўйнаётган роли учун мен уялаяпман», деди.

ТОКИО. Осака префектураси аҳолисининг митингида қабул қилинган ва Осакадаги Америка элчисига топширилган норозилик резолюциясида «Окинава қайтариб берилсин, Вьетнамдаги агрессия тўхтатилсин», деб талаб қилинди. Кураш кенгашининг вакиллари АҚШнинг Вьетнамдаги агрессив урушини кенгайтираётганлигига қарши норозилик билдирдилар.

(ТАСС).

ЧЕТ ЭЛЛАРДА СИНФИЙ КУРАШ

КАНАДА

ОТТАВА. Порт юкчиларининг забастовкаси авлиё Лаврентий дарёсида кемалар қатновини бутунлай тўхтатиб қўйди. Монреаль ва Квебек портларида океан ва дарё кемаларидан 100 тадан кўпроғи тўпланиб қолди.

Иш ҳақини ошириш ва янги меҳнат шартномаси тузиш тўғрисида юкчилар касаба союзи билан музокаралар олиб боришни кемачилик корхоналарининг ва порт маъмурларининг вакиллари рад қилганлиги забастовка бошланиб кетишига сабаб бўлди.

БЕЛЬГИЯ

ПАРИЖ. Бельгия авиатранспорт компанияси «Сабена»нинг учувчи экипажлари забастовка ўтказиш тўғрисидаги қарорни катта кўпчилик овоз билан қабул қилдилар, дейилади Франс Пресс агентлиги мухбирининг Брюсселдан берган хабарида.

(ТАСС).

АФРИКАЛИК ДЎСТЛАРИМИЗ МИННАТДОРЧИЛИГИ

ЮНЕСКОнинг Африка мамлакатларида саводсизликни тугатишни планлаштириш ва саводсизликни тугатиш программасини уюштириш юзасидан Тошкентда очилган халқаро семинари икки ҳафта давом этди. Бу қитъадаги 21 давлатнинг вакиллари халқ маорифини ривожлантириш соҳасида Совет Иттифоқининг, аввало, Ўзбекистон ва Ўрта Осиёдаги бошқа республикаларнинг тажрибасини ўргандилар, ўзларини қизиқтираётган масалалар юзасидан фикрлашиб олдилар.

Семинарда Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Туркманистон маориф ходимлари билан бирга Россия Федерацияси, Украина ва Белоруссия олимлари ва мутахассислари ҳам қатнашдилар. Семинар машғулотларида ЮНЕСКО маслаҳатчилари, Бирлашган Араб Республикаси, АҚШ ва Франциядан келган кузатувчилар ҳозир бўлдилар.

Семинар қатнашчилари бир қанча докладларни тинглаб муҳокама қилдилар ва Тошкентдаги ўқув юртларини бориб кўрдилар. Улар республика халқ маорифи ветеранлари билан учрашдилар, СССРда саводсизликни тугатиш тарихини тасвирловчи виставкани томоша қилдилар.

Семинар уч ишчи группаси ишлаб чиққан тавсияларни қабул қилди. Бу группаларнинг мажлисларида катта ёшдаги аҳолига таълим бериш ишларини планлаштириш, пул билан таъминлаш ва уюштиришга доир масалалар, тил проблемалари, шунингдек хотин-қизлар ўртасида саводсизликни тугатиш проблемалари ҳар томонлама қараб чиқилди ва ўрганилди.

20 майда семинарнинг якунловчи мажлиси бўлди. Ўзбекистон ҳукуматининг топшириғига биноан, республика Маориф министри А. М. Қўчқоров африкалик дўстларни катта ва фойдали ишнинг муваффақиятли тугалланиши билан табриклади. Уларга ва улар орқали Африканинг барча халқларига мустамлакачиликнинг оғир мероси бўлган саводсизликни жуда қисқа вақт ичида тамомила тугатишда муваффақият қозонишларини тилади.

ЮНЕСКО вакили Жон Бауэрс ўз нутқида Тошкент семинарининг иши жуда самарали ўтганлигини ва семинар қатнашчиларининг билимини оширибгина қолмай, балки халқлар ўртасида дўстона алоқаларни мустаҳкамлашга ёрдам берганлигини ҳам таъкидлади. Биз шу нарсага қатъий аминмизки, — деди ЮНЕСКО вакили, — учрашувнинг ҳамма қатнашчилари ҳосил қилган билимлар тараққиёт ишига хизмат қилади. Бауэрс жаноблари Тошкентда зилзила бўлганлигига қарамай, семинарнинг муваффақиятли ишлаши учун қўлларидан келган ҳамма шароитни яратиб берган Ўзбекистон ҳукумати ва халқига қизғин ташаккур изҳор қилди.

Мавритания вакили Фадель Полет Туриаф шу ерда ҳозир бўлганларга қарата нутқ сўзлади. Биз, Ўзбекистонда икки ҳафта бўлдик. — деди у, — бу кунлар хотирамизда абадий сақланиб қолади. Машғулотлардан ташқари, бизга республика ҳаётининг хил-ма-хил томонларини кўриш, ўзбек халқининг жуда катта иқтисодий ва маданий муваффақиятларни қўлга киритганлигига ишонч ҳосил қилиш имконияти яратиб берилди. Биз сизнинг шодиёна қабул маросимларингизда, қўл қисиб кўришувларингизда барча совет кишиларининг Африка халқларига нисбатан дўстлик туйғуларини ҳис этдик.

Сьера — Леоне вакили Афтед Моно Ванди минбарга чиқади.

— Биз, — деди у, — ўз қалбларини кенг очиб берган, саводсизликни тугатиш соҳасидаги кенг билимларини саҳийлик билан баҳам кўрган ўзбек дўстларимиздан миннатдормиз.

Тошкент бошига тушган табиий офат каби қийин пайтларда сизлар билан бирга бўлдик. Сизларнинг чидам ва жасоратингизга қойил қолганлигимни айтмай ўтолмайман.

Халқаро семинар қатнашчилари шу куниёқ Тошкентдан Москвага жўнаб кетдилар. (ЎзТАГ).

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

22 майда

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 10.20 — **Қўшиқ бизнинг дўстимиз** (болалар учун). 10.55 — **Дилижанс** (мультфильм). 11.05 — **Бир ҳовли болалари** (телепостановка).

Рус тилида: 12.00 — И. Кальман опереттаси **«Марица».**

Ўзбек тилида: 15.15 — **Узоқ Австралия** (ҳужжатли фильм).

Рус тилида: 17.00 — **Чит кўчаси** (мультфильм). 17.25 — **Телевизион янгиликлар.** 17.35 — **Совет киноси.**

Ўзбек тилида: 17.45 — **Врач маслаҳати** (ота-оналар учун).

Москва кўрсатади

18.00 дан — **Катта спорт байрами ва «Спартак» (Москва) — «Пахтакор» (Тошкент) командалари ўртасида футбол.**

Тошкент кўрсатади

Ўзбек тилида: 20.45 — **Қувноқ қуйлар ва ҳангомалар.** 21.20 — **Телевизион янгиликлар.** 21.40 — **Ўзбекистон чорвадорлари.**

22.50 дан — **Москва кўрсатади** (тажриба тариқасида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе кўрсатади.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/V да кундуз **Севилья сартароши,** кечқурун **Мирандолина,** 23/V да **Балет кечаси** (ер қимирлашдан зарар кўрганлар фондига).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/V да **Равшан ва Зулхумор.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА

(Кичик бино)

22 майда

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Мансим Каримов асари

ҚАЛАМ ҚОШЛИГИМ

2 пардали музикали лирик драматик поэма.

Сайфи Жалил музикаси.

Постановкачи режиссёр — Ўзбекистон ССР халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати **Раззоқ Ҳамроев,** дирижёр — **Қувонч Усмонов,** рассом — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Г. А. Визель,** балетмейстер — **Н. Турсунов,** хормейстер — **Б. Умиджонов,** концертмейстер — **А. Б. Малина,** режиссёр ассистенти — **Р. Муҳиддинова.**

Билетлар сотилмоқда.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

1966 йил 2 июнь кундуз соат 1 да. Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг бирлашган илмий совети мажлисида (Киров кўчаси, 22-уй, 16-аудитория)

А. В. Гвоздинов — қишлоқ хўжалик фанлари доктори деган илмий даражани олиш учун: «Ўрта Осиё қумларини мустаҳкамлаш ва уларда ўрмонлар ҳосил қилишнинг баъзи назарий ва амалий масалалари» деган темада.

Диссертация билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (Киров кўчаси, 22-уй).

1966 йил 3 июнь кундуз соат 2 яримда. Тошкент политехника институти инженерлик-физика, энергетика ва механика факультетларининг бирлашган илмий совети мажлисида (Ульянов кўчаси, 3-уй, 23-а аудитория) техника фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

Ф. Ё. Ёқубов: «Қирқиш тезлиги — қирқиш асбобининг чидамлилиги» боғлиқлигининг бир хил ўзгармаслик сабабини текшириш» деган темада.

Э. А. Умаров: «Металларни қирқиш жараёнида термоэлектрик ҳодисаларни текшириш» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (Навоий кўчаси, 13-уй).

1966 йил 30 майда ЕРЕВАН ШАҲРИДА

3% ЛИ Давлат ички ютуқ заёмининг

112-АСОСИЙ ТИРАЖИ

бўлади.

Тиражда заёмнинг йигирма бир разрядига 9.765.450 сўмлик 178500 ютуқ ўйналади.

3% ли Давлат ички ютуқ заёми облигацияларини сотиб олинг, ютуқлар тиражида қатнашинг!

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232. Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Партия турмуши — В35811. Саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — В33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050. Совет ишлари, маиши, ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 07788. ИНДЕКС 64969. Г. 1120.